

Atıf Bilgisi: Özgen, N. (2022). Türk dizi sektörünü değerlendirmede veri arayışı ve çözüm öneriler. *İNİF E-Dergi*, 7(2), 90-114.

TÜRK DİZİ SEKTÖRÜNÜ DEĞERLENDİRMEDE VERİ ARAYIŞI VE ÇÖZÜM ÖNERİLER

*Dr. Öğr. Üyesi Nargis ÖZGEN**

DOI: 10.47107/inifedergi.1148754

Araştırma Makalesi^{***}

Başvuru Tarihi: 25.07.2022

Kabul Tarihi: 22.09.2022

Öz

Günümüzde görsel/işitsel sektör içinde önemli bir yer edinen dizi sektörüyle ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacıların veri elde etme noktasında sıkıntı yaşadıkları açık olmakla birlikte konuya dair kapsamlı analizler yapma arayışı sürmektedir. İşlenebilir verilerin ortaya konamamasının sorunsalı, çok büyük olan bu sektörün içerisinde alanların geçişkenliği ve farklı başlıklar altında sınıflandırılması olarak tarif edilebilir. Bu çalışma kapsamında Türkiye'deki dizi sektörünün kullanmakta olduğu platoların ülke genelinde dağılımı, ses/müzik stüdyolarının konumlanışı, dizilerin türleri ve sektörde yer alan yapım şirketleri irdelenmiştir. Literatüre bakıldığında ulusal/uluslararası platformda çok ses getirdiği görülen Türk dizilerinin bu alanına değinilmediği görülmektedir. Alanın hedef kitlesine bakıldığında ve ulaştığı rakamlar göz önünde bulundurulduğunda çalışmanın literatüre büyük katkı sağlayacağı açıktır. 2010-2020 yıllarını kapsayan bu çalışmada açık erişimde olan kaynaklardan yararlanılarak Türk dizileri tek tek incelenmiş ve diziler bitiş yılları baz alınarak tasnif edilerek istatistiki analize tabi tutulmuştur. Çalışmada konu edinilen ve dizi sektörünün gelişimi açısından önem arz eden bilgilerin literatürde bulunmaması yeni bir modelleme ihtiyacı doğurmuştur. Bu aşamada Prime Time (PT) kuşağının günlük izlenme oranına katkı sağladığı ancak yüzdeler diliminde bunu belirleme imkânı olmadığı göz önünde bulundurularak yansıtılmış ve katkı oranlarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Günlük izlenme oranlarına katkısı açık olan dizi kuşağını sektör açısından değerlendirebilmek ve araştırmacılara sağlıklı veri sağlayabilmek için bir yol haritası çizmek gerektiği ortadadır. Türk dizilerinin hayat bulduğu platoların, ses/müzik stüdyolarının, yapım şirketlerinin ülke çapında yer aldığı konumları görmek ve dizilerin tematik verilerine ulaşmak sektör açısından büyük önem taşımaktadır. Sektörün hiçbir alanında ulaşılamayan bu verilerin kabataslak da olsa ortaya konulması bundan sonraki yapımların başarısına ve yapılacak olan çalışmalarda veri arayışına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dizi, Türk Dizi Sektörü, Prime Time, Yapım, İzleme Oranı, Veri Arayışı

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Hakla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, nargis.ozgen@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4502-659x

**Yazar / yazarlar, makalede araştırma ve yayın etiğine uyulduğuna ve kullanılan fikir ve sanat eserleri için telif hakları düzenlemelerine riayet edildiğine yönelik beyanda bulunmuştur.

SEEKING DATA AND SOLUTION SUGGESTIONS IN EVALUATING THE TURKISH TV SERIES INDUSTRY

Abstract

Researchers pursuing scholarly knowledge on TV series, which undoubtedly preoccupies a substantial place in the audio-visual industry today, confront difficulties obtaining relevant data. The problem of being unable to reveal workable data may be conceived of as the permeability of the areas in this huge industry and their classification under different headings. The present study attempted to explore the distribution of the plateaus utilized in TV series in Turkey throughout the country, the locations of the sound/music studios, the types of TV series, and production companies. Yet, the literature lacks interest in this subject of Turkish TV series that has made an overwhelming impression globally. Considering the target audience and the figures related to the TV series industry, it is evident that the present study would bring an extensive contribution to the literature. In this study covering the years 2010-2020, Turkish TV series were investigated using open access sources and classified and statistically analyzed on the basis of their ending years. The literature, unfortunately, does not host knowledge that is deemed critical for predicting the development of the TV series industry, which urged a need for new modeling of the subject. However, the reflected contribution rates might be higher considering that the prime time (PT) show contributes to the daily viewing rate, but it was not possible to settle it in percentages. Overall, it may be necessary to draw a road map to evaluate the series show, which has a clear contribution to daily viewing rates, within the industry and to offer insightful data to prospective researchers. Moreover, it seems important for the industry stakeholders and academic circles to carry out research on subjects such as shooting locations, sound and music studios, production companies, and producers. It is of great importance for the industry to unveil the plateaus, sound/music studios, and production companies where Turkish TV series spring to life and to conclude the thematic data of the TV series. Revealing even preliminary data remaining veiled in the sector would contribute to the achievement of future productions and the pursuit of data in further research.

Keywords: *Series, Turkish TV Series Industry, Prime Time, Production, Viewing Rates, Data Seeking*

Giriş

Gelişen teknolojik imkanlarla birlikte kitle iletişim araçları da çağa ayak uydurarak değişime uğramış ve farklı platformlarda kendilerine yer bulmuştur. Bu gelişmelere rağmen görsel ve işitsel medyanın temel taşı olan televizyon kolay ulaşılabilir yönüyle kitleleri etkileme gücüne sahip olan özelliğini bu dönemde de korumaya devam etmektedir. Mutlu televizyonu, modern çağın sığınağı olarak tanımlamaktadır. Modern dünyanın bireyleri mahkûm ettiği köksüzleşmeye karşın televizyon sanal bir sığınak gibi görev almaktadır (Mutlu, 2005, s. 90). Bunun yanı sıra günümüz modern birey için televizyon bir sığınak görevi görmekle birlikte eğitme, bilgilendirme, eğlendirme işlevlerine de hizmet ederek dizileri, filmleri, eğlence ve haber programlarını içinde barındırmaktadır. Televizyonun yaygınlaşmasıyla beraber ticari bir faaliyet haline dönüşmesi yayınlanan her türlü görsel işitsel içeriğin reytinglerinin önem kazanmasına neden olmuştur. İçerik üretirken toplumun her bireyine hitap etmeye eğilim gösteren televizyon programları özellikle prime time yayın saatlerinde izler kitlenin ihtiyaçlarına göre şekillenmektedir. Yapılan çalışmalarda toplumun ihtiyaç ve beğenisi göz önünde bulundurulurken bireysel bakış açılarının gözden kaçırılmaması açısından McQuail'in teorisini irdelemek gerekmektedir. McQuail'in kullanımlar ve doyumlar teorisine göre izler kitlenin medyaya ihtiyacına göre kullandığı varsayımına dayandırdığı motivasyonlarını aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür:

- Oyalanma/Kaçış: Eğlence ve var olan günlük zorluklardan arınma ihtiyacını karşılamak amacıyla kitle iletişim araçları kullanılmaktadır.

- Kişisel İlişkiler: Yalnız hisseden bireyler yalnızlık hislerini gidermek açısından kitle iletişim araçlarına başvurmaktadır.
- Kişisel Kimlik: Bireylerin kendi yaşamlarındaki deneyimlerine kitle iletişim araçları yoluyla diğer bireylerde görmesi ve çözüm yolu üretmesi açısından faydalı olmaktadır.
- Gözetim Altına Alma: Kitle iletişim araçları aracılığıyla dünyada neler olduğuyla ilgili bilgi alma ve öğrenme gerçekleşmektedir (Mutlu, 2005, s.94).

Bu maddeler doğrultusunda bireylerin günlük hayatın stresinden uzaklaşmak, var olan kişisel ilişkilerini düzenlemek, sorunlarına diğer sorunlu bireyler açısından bakabilmek ve dünya hakkında bilgi sahibi olabilmek amacıyla kitle iletişim araçları işlev görmektedir. Erişilebilirlik açısından değerlendirildiğinde Türkiye’de geleneksel medya içerisinde yer alan televizyon en çok izlenen ve takip edilen kitle iletişim aracı olmaya devam etmektedir. Bu durum televizyon izleme alışkanlıkları üzerine çalışılması ve bu konuda mevcut verilerin ortaya konması gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Televizyon sektörüne bakıldığında ve elde olan veriler değerlendirildiğinde bireylerin McQuail’in sınıflandırmasını destekler nitelikte izleme alışkanlıklarına cevap verdiğini görmek mümkündür.

RTÜK’ün analizlerine göre izler kitlenin ihtiyaçları doğrultusunda ortaya çıkan veriler, haber programlarının en çok izlenen programlar olduğunu ortaya koymaktadır. Bunun en önemli sebebi televizyonun topluma bilgi verme ve kamuoyunu aydınlatma işlevini yerine getiren programların başında haberlerin yer almasıdır. Bireylerin eğlence ve keyifli zaman geçirme ihtiyacını karşılayan diziler haberlerden sonra ikinci sırada yer almaktadır (RTÜK Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması, 2018).

Diziler Türk Dil Kurumu’na göre: “Bölümler hâlinde yayımlanan ve çoklukla aralarında konu bütünlüğü olan film, dizi, televizyon dizisi” şeklinde tanımlanmaktadır (TDK, 2021). RTÜK’e göre ise: “Birden çok bölüm halinde yayınlanan; tavır, tutum, deyiş yönünden birbirine bağlı olan aynı konunun veya birbirini izleyen konular bütünlüğünün işlendiği drama program türü” olarak tanımlanmaktadır (RTÜK, 2014, s. 16). Her ne kadar devamlılık gösteren ve belli aralıklarla yayına giren diziler aynı kategori içerisinde değerlendirilse de kendi içerisinde bir ayrışma göstermektedir. Bu ayrışmanın en temel sebeplerinden biri sıkça karıştırılan seriyal ve dizi tanımlarının doğru yapılamamış olmasından kaynaklanmaktadır. Her iki formatta da aynı karakterle ve mekanlar kullanılırken olay örgüsü ve işleniş açısından farklılık görülmektedir. Seriyaller ana konu üzerinden kesintisiz olarak şekillenerek bir sonraki bölüm için merak uyandıracak bir sonla biterken, diziler her bölümde devamlılığı kesecek şekilde kendi içerisinde bir bütün oluşturmaktadır. Bu tanımlarla ilgili belirsizliğin en önemli sebeplerinden bir tanesini Butler, prime time yayın kuşağının değer kazanmaya başlamasından dolayı dizi ve seriyaller arasındaki ayrımın ortadan kalktığını TV dizilerinin zamanla seriyallerin anlatı tarzını benimseyerek karmaşık bir yapıya doğru evrilmesiyle açıklamaktadır (Butler, 2007, s. 40).

Televizyon dizileri Türk televizyon tarihinde yayına başladığından itibaren Prime Time olarak adlandırılan zaman diliminde yayınlanmaktadır. Haberlerin yayın saati olan bu zaman dilimi yüksek izleyici kitlesinin ilgisini çekmekte ve kanalların reytinglerini artırmaktadır. Dizilerin bu zaman dilimi içerisinde yer alması izlenme oranlarına katkı sağlamakta, izler kitleye günlük rutininden arındırarak boş zamanı değerlendirme aracı olarak işlev görmektedir.

Dizi sektörü söz konusu olduğunda ve genel geçer yargılara bakıldığında İstanbul ilinin sektör açısından belirleyici olduğunu söylemek mümkündür. Bu konuda çalışma olmamakla birlikte bu yargıyı destekleyecek sayısal verilerin ortaya konması gerekmektedir. Türkiye genelinde platoların, ses/müzik stüdyolarının, yapım şirketlerinin mekânsal alt yapıları İstanbul ili üzerinden işleyişlerini gerçekleştirmekte ancak dağılımları konusunda sağlıklı verilere ulaşmak mümkün olmamaktadır. Oryantalist temalara sahip dizilerin son dönemde yükselişe geçmiş olması çekimlerin mekânsal konumlanışı hakkında soru işaretleri doğurmaktadır. Kundura fabrikası adı altında faaliyet gösteren ve bir plato işlevi gören mekânın İstanbul'da bulunması dizi sektörünün İstanbul üzerinden faaliyet gösterdiğinin en önemli kanıtı olarak ortaya konmaktadır. Özellikle filmlerin temaları hakkında bilgi sahibi olmak sektörün hangi yönde geliştiğinin belirleyicisi olacaktır. Bununla birlikte bu çalışma sürekli üzerinde durulan tekelleşmenin hangi noktada olduğunu da gözler önüne sermektedir. Bu çalışmanın hipotezleri aşağıdaki gibidir:

H1: Türkiye'deki platolar, ses/müzik stüdyoları İstanbul ili çevresinde konumlanmaktadır.

H2: Yapım şirketleri arasında tekelleşme söz konusudur.

H3: Dram türündeki diziler diğer türlere oranla %50 oranında daha fazla izlenmektedir.

H4: Dizi kuşağının günlük izlenme oranlarına katkısı %50'den fazladır.

İzleyici ve yayıncı açısından büyük öneme sahip dizilerin toplumsal işlevleri konusunda veri elde etmek ve bu verilerin akademik çalışmalara konu olmasını sağlamak açısından dizi sektöründeki araştırmaların irdelenmesi literatür açısından faydalı görülmektedir. Çalışma bağlamında birçok kurum ve kuruluşa ulaşılmış ancak sektör hakkında sağlıklı veri tasnifi yapılmadığı görülmüştür. Özellikle yurt dışında Türkiye'yi temsil niteliğine sahip, yumuşak güç olarak nitelenen Türk dizileri ve Türk dizi sektörü hakkındaki veri dağınıklığını göstermesi bu çalışmayı önemli kılmaktadır. Çalışma kapsamında kurumsal ölçekte Türkiye Cumhuriyeti Kültür ve Turizm Bakanlığı, Telif Hakları Genel Müdürlüğü, Sinema Genel Müdürlüğü, Televizyon Araştırmaları Anonim Şirketi (TİAK), Radyo Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) ve Ticaret Odalarıyla görüşülmüş ve işlenebilir veriye ulaşılamamıştır. Bu bağlamda Türk dizi sektörü hakkında fikir verebilecek verinin ortaya çıkması açısından bir modelleme ihtiyacı doğmuş ve yöntem geliştirilmiştir.

Çalışmada dizilerin yayınlandıkları kanallara, çekildikleri mekanlara, türlerine, yapım şirketlerine, müzik yapım şirketlerine ve yapımcılarına dair veri elde edilebilecek modelleme üzerinden gidilmiştir. Türkiye'de yayınlanmış/yayınlanmakta olan dizilerin 2010-2020 yıllarını kapsayan bu çalışmanın sınırlı verilerle geliştirildiği göz önünde bulundurularak özgünlüğünün literatüre katkı sağlaması amaçlanmıştır.

Türk Dizi Sektöründe Veri Arayışı

Günümüzde görsel/işitsel sektör içinde önemli bir yer edinen dizi sektörüyle ilgili çalışma yapmak isteyen araştırmacıların, veri elde etme noktasında sıkıntı yaşadıkları açık olmakla birlikte konuya dair kapsamlı analizler yapma arayışı sürmektedir. İşlenebilir verilerin ortaya konamamasının sorunsalı çok büyük olan bu sektörün içerisinde alanların geçişkenliği ve farklı başlıklar altında sınıflandırılması olarak tarif edilebilir. Bu aşamada çalışmaya yön vermek ve konu dahilinde bundan sonra yapılacak araştırmalara katkı sağlamak amacıyla formül geliştirme ihtiyacı doğmaktadır. Çalışmaya yön vermek ve konu dahilinde 2010-2020 yıllarını kapsayan çalışmayı ilerletmek açısından açık erişimde olan kaynaklardan Türk dizileri tek tek incelenerek dizilerin bitiş yılları baz alınarak tasnif

edilmiştir. Bu tasnifte dizilerin bitiş tarihlerinin göz önünde bulundurulma nedeni ilgili dizinin bölüm sayısına ulaşma gerekliliğinden doğmaktadır. Elde edilmiş verilerden örneğin 2015 yılında istatistiksel olarak değerlendirilen bir dizinin izlenme oranı geçmişini değerlendirmek mümkün değildir ancak sektördeki veri dağınıklığı bu tasnifi zorunlu kılmaktadır.

Yıllara olan dağılımın ortaya konabilmesi açısından en yüksek bölüme sahip olan diziler seçilmiştir. Bilindiği üzere izlenme oranı düşük olan ve izleyici beğenisi alamayan prodüksiyonlar kısa sürede belirlenmekte ve yayın organlarınca yayından kaldırılmaktadır. Bu düşünceden hareketle çalışmada yüksek sezon ve bölüm sayılarına sahip dizilerin izlenme oranlarının beklenenin üzerinde olduğu varsayılmıştır. Yapılacak olan değerlendirmede bu hususlar da değerlendirilmeli ve çalışmaya dahil edilen dizilerin geçmiş yıllara oranla daha düşük bir izlenme oranı yakaladığı göz önünde bulundurulmalıdır.

Sınıflandırılma yapılırken dijital mecralar analiz dışı tutulmuş ve izlenme oranları çalışmaya yansıtılmamıştır. Örneğin Netflix dijital platformu Türk dizilerinin dünya çapında yüksek oranda izleyici bulunduğunu öngörerek Türkiye'deki dizi sektörünü içeriğine almıştır¹.

Dizi sektörü söz konusu olduğunda bu sektörün ayrılmaz bir bütünü olan müzik sektöründen söz etmeden geçmek mümkün değildir. Dizi yapımlarında müzikler önemli bir yer edinmekle birlikte bu yapımların bireysel/toplumsal hafızada yer edinmesini sağlamak ve hala tartışılmakta olan dizi sürelerini de uzatmaktadır. Dizi sürelerinin uzamasının sebeplerinden biri olarak RTÜK'ün "Yayın Hizmetleri Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği"² verilebilir. Reklam kuşağı konusunda kısıtlama getiren bu yönetmelik daha fazla reklam kuşağı elde etmek amacıyla yayın organlarını dizi sürelerini uzatmak çözümüne itmiştir. Dizi sürelerini uzatmak yayın organları açısından pratik ve işlevsel bir çözüm üretirken dizi yapımcılarını zor durumda bırakmamaktadır. Yapımlarda ortalamanın dışına taşan süreler artan maliyete ve kazancın düşmesi anlamına gelmektedir. Bu açıdan bakıldığında müzik işlevsel bir rol kazanmakta ve dizi yapımlarının sürelerinin uzaması ama aynı zamanda da diziyi izlenebilir kılmaktadır. Dizi yapımları içerisinde yer alan müziklerin başarısı dizilerin izlenme oranıyla doğru orantılıdır ancak bu ifade özgün

¹ Kulüp dizisi Netflix'in en çok izlenenlerinde: 7 milyon 860 bin saat izlendi (2021, 17 Kasım). Erişim adresi: <https://www.sondakika.com/>

² RTÜK'ün "Yayın Hizmetleri Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği"nin 4. maddesi olan "Yayın Hizmetlerinde İletişim" Bölümü olan 11. Maddesinde: Televizyon ve Radyo Yayın Hizmetlerinde Reklam ve Tele-Alışveriş Oran ve Süreleri" başlığı altında düzenleme yapılmıştır. Düzenleme aşağıdaki gibidir:

MADDE 11 – (1) Reklam ve tele-alışveriş yayınları, programların arasına veya programın bütünlüğü, değeri ve hak sahiplerinin hakları zedelenmeyecek biçimde bir program içine yerleştirilebilir.

(2) Bağımsız bölümlerden oluşan programlarda veya devre araları içeren spor karşılaşmaları ve benzer yapıdaki olay ve gösteri programlarında, reklam ve tele-alışveriş yayınları bölüm, duraksamalar veya devre aralarına yerleştirilir.

(3) Tele-alışveriş yayınları hariç her türlü reklam yayınlarının oranı, bir saat başından bir sonraki saat başına kadarki yayın içinde yüzde yirmiyi (on iki dakikayı) aşamaz. Bu orana, program desteklemesi ve yayıncının kendi programlarının tanıtımlarına ayrılan süre ile ürün yerleştirme dâhil değildir. (Mülga cümle: RG-3/4/2014-28961)

(4) (Değişik: RG-3/4/2014-28961) Program tanıtımlarının oranı, bir saat başından bir sonraki saat başına kadarki yayın içinde yüzde beşi (üç dakikayı) aşamaz. Bant yoluyla yapılan tanıtımlar da bu süreye dâhildir.

(5) Bant reklamlar her bir girişte en fazla 10 saniye olarak verilebilir.

(6) Üçüncü fıkrada belirtilen süreden bağımsız olarak, sesli ve görüntülü bir uyarı ile açıkça belirtilerek, kesintisiz en az on beş dakika süreyle tele-alışveriş yayını yapılabilir. Bu yayının süresi bir gün içinde toplam bir saati aşamaz.

(7) Reklam ve tele-alışveriş sürelerinin hesaplanmasında ticari iletişimin önünde ve bitiminde kullanılan "reklam kapağı" /"çingil"ların süresi dikkate alınmaz.

(8) Ücretsiz yayınlanan ve Üst Kurul tarafından tavsiye edilen kamu hizmeti duyuruları reklam sürelerine dâhil edilmez.

(9) Sinema ve televizyon için yapılmış filmler ile haber bültenleri ve çocuk programları, planlanan yayın süreleri otuz dakikadan fazla olması hâlinde, ilk otuz dakikada reklam ve tele-alışverişle kesilemez. İlk otuz dakikadan sonra her otuz dakikalık bölüm, en fazla bir defa ve istenilen zamanda kesilebilecek şekilde reklam ve tele-alışveriş yerleştirilebilir.

dizi müzikleri için geçerlidir. Günümüzde bir taraftan diziye özgü müzik üretilirken diğer taraftan popüler olan bir müzik/şarkı üzerine dizi senaryoları yaratılmış ve bu yapımlar ilgi alanlarına göre şekillenen mevcut izleyici kitlesine ulaştırılmıştır. Bu noktada izlenme oranlarında müziğin diziye ya da dizinin müziğe olan katkı oranı belirlenemediğinden alan bulanık kalmaya devam etmektedir.

Çalışmanın bir ayağını 2010-2020 yılları arasında yayınlanan dizilerin tür açısından analizini oluşturmaktadır. 11 yıl sınırlılığı üzerinden her bir yıl için 10 dizi seçilerek hazırlanan tablolar içerisinde veri analizi yapılacak olan bu bölümde dizi türleri öznel görüşleri içermekte olup sektörde genel kabul gören tür tanımları üzerinden değerlendirilmeye alınmıştır. Türlerin analizi verilerdeki sayı tespiti üzerinden yapılmıştır.

Türkiye'nin doğal ve kültürel zenginliklerini ülke dışında tanıtmak, gelenek ve göreneklere konusunda fikir vermek açısından önemli bir değer olan Türk dizilerinin çekildikleri mekanlar da önem teşkil etmektedir. Takı, mobilya, döşeme, giyim, ayakkabı gibi ticari sektörlerde ihracatı arttıran ve dünyayı etkileyen dizi sektörü turizm sektörüne de katkı sağlamaktadır. Örneğin 2002-2003 yılları arasında yayına giren (11 Mart 2002-16 Haziran 2003) "Asmalı Konak" dizisi bu açıdan iyi bir örnek oluşturur. Ürgüp bölgesinin tanıtımıyla birlikte turistik açıdan zenginleşerek artan bir üne sahip olması dizinin etkileri arasında yer alır. Bu açıdan değerlendirildiğinde konu hakkında fikir vermek amacıyla veriler değerlendirilerek dizilerin çekildiği mekanlara da yer verilecektir.

Çalışmanın geliştirilebilmesi için verilerin dağınık olduğu ve verilere ulaşılamadığı durumlarda verilerin olmadığı da bir veri olduğundan hareketle çalışmanın sınırlandırıldığı yıl aralığında her yıl için 10 dizi seçilerek istatistiksel bir analize konu olabilecek verilerin elde edilmesi açısından 110 dizinin jenerikleri tek tek incelenmiştir. Uzun süren araştırmalar sonucunda söz konusu dizilerin bitiş tarihleri baz alınarak sezon sayıları, bölüm sayıları, türleri, yayın şirketleri, yapımcıları, müzik yapımcıları, çekim mekanları ve yayınlandığı kanallar tablo haline getirilerek yıl yıl belirlenmiştir. Elde edilen bu tablolar genişletilmiş olup konu dahilinde dizilerin türleri, yapımcı şirketleri, müzik şirketleri ve çekim mekanları açısından analiz edilecektir. Bununla birlikte dizilerin izlenme oranlarına olan etkisinin belirlenebilmesi açısından Türkiye İzleyici Araştırmaları Kurumu'nun (TİAK) yıllık raporlarından hareketle izleme oranlarına katkısı ortaya konacaktır.

TİAK 2010 yılında televizyon izleme araştırmalarını organize etmek ve denetlemek amacıyla kurulmuş olan bir anonim şirkettir. Televizyon izleme ölçümleri alanında ilgili taraflar olan; reklam verenler, medya planlama ajansları ve TV kanallarının bir araya gelmesiyle tüm sektör değişkenlerinin, dünya standartlarına uygun ortak bir platformda fikir birliğiyle hareket ettikleri, ilgili bütün tarafları temsil eden yönetim anlayışı ile kurumsal bir yapıdır³. Şirket izlenme raporlarını aylık ve yıllık olmak üzere raporlayarak açık erişime sunmaktadır. Çalışma kapsamında kullanarak analiz edilecek veriler yıllık veriler olup raporlar farklı değişkenler içermektedir. Bilindiği üzere Prime Time (PT)⁴ olarak değerlendirilen ve dünya genelinde kabul gören, en çok izlenme oranına sahip saatler 20.00-23.00 aralığındaki saatler olarak ortaya konur. Ancak yayın organlarındaki kuşakların iç içe geçtiği göz önünde bulundurularak TİAK PT saatlerini (19.00-23.00 aralığı dışında kalan PT saatleri) 18.00-25.00, 18.00-24.00 ve 19.00-24.00 olarak da tasnif etmekte ve izleme oranlarını aylık/yıllık tablolarla raporlamaktadır ve bunu genişletilmiş/uzatılmış PT olarak tanımlamaktadır. Bununla birlikte değerlendirmenin yapılabilmesi ve aylık/günlük verilerin güvenilirliğini zedelememesi açısından Off Prime

³ TİAK ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz.: <https://tiak.com.tr/> (Erişim: 01.09.2021)

⁴ Altın saatler. Bkz <https://sozluk.gov.tr/> (Erişim 12.11.2021)

Time (OPT)⁵ kuşağı TİAK tarafından raporlamaya dahil edilmektedir. Çalışma konusu olan diziler düşünüldüğünde analiz için hangi kuşağı alınacağı sorunsalı ortaya çıkmakla birlikte gündüz kuşağında yer alan ve yüksek bölüm sayısına sahip olması nedeniyle yapılandırılmış olunan tablolarda yer alan günlük dizilerin analize tabii tutulup tutulmayacağı sorusunu da beraberinde getirmektedir. Dizilerin oranlamasına bakıldığında günlük diziler olarak adlandırılan diziler OPT verileri içerisinde yer almakta ve haftalık diziler alanında %5'lik bir yer tutmaktadır. Dolayısıyla günlük dizileri istatistiki analize katmak son derece yanlış verilerin ortaya çıkmasına sebep olacaktır. Bu değerlendirmeden hareketle günlük diziler ve PT istatistikleri çalışma dahilinde yer almış, TİAK'tan aktarılan yıllık izlenme verilerini içeren tablolardan OPT raporları çıkarılmıştır.

Türkiye'de yayın saatleri açısından, kesin olarak bir zaman dilimine yerleştirilemeyeceği de dizi kuşağının 20.00-24.00 saatleri arasında ekranda olduğunu söylemek yanlış olmaz. Görüldüğü üzere oluşturulan tablolar üzerinden analiz edilecek diziler ana PT kuşağının dışına taşmaktadır. Bununla birlikte PT 18.00-25.00 saatleri ele alındığında içerisine gündüz kuşağını ve akşam haber bültenlerini, PT 18.00-24.00 saatleri analiz edildiğinde içerisine yine gündüz kuşağını, akşam haber bültenlerini ve dizilerin bitiş saatinden sonra gelen serbest saat olarak tabir edilebilecek saatlerde yayınlanmaya başlayan sohbet programlarını, 19.00-24.00 saatlerine bakıldığında dizi kuşağıyla örtüşerek içine akşam haber bültenlerini aldığı dolayısıyla 20.00-24.00 saatleri arasında yayınlanan dizilerin izlenme oranlarına olan katkısı belirlenemediğinden karşılaştırılamayacağını görülmektedir. Bu açıdan veri analizlerinin ana PT olan 20.00-23.00 aralığında değerlendirilmesi uygun görülmüştür.

Geçmişe dönük TİAK verilerine bakıldığında çalışmanın kapsamına dahil olan fakat açık erişimde bulunan yıllık raporların 2012 yılından itibaren kayıtlı olduğu tespit edilmiştir. Türk dizileriyle ilgili 2010-2012 yılları arasındaki analizler açık erişim kaynaklardan ve ilgi dizilerin jenerikleri izlenerek elde edilmiş olan veriler üzerinden değerlendirilecek, izleyici araştırmaları sonuçları dikkate alınmayacaktır.

Ayrıntılı olarak belirtildiği üzere 2010-2020 yıllarını ele alan çalışmayı şekillendirilmek amacıyla bu yılları kapsayan ayrıntılı tablolar oluşturulmuştur. Bu tablolara göre 2010 yılında yayından kaldırılan/final bölümü yayınlanan dizilerin 4'ü ATV, 2'si Kanal D, 2'si TRT 1, 1'i Fox TV, 1'i de Show TV kanallarında yayınlanmıştır. Bu dizilerin içinde 5 komedi, 3 dram-romantik, 1 gençlik dizisi türünde diziler yer alır. Araştırmamıza konu olan 10 diziden 8'i İstanbul ili ve çevresinde çekilmiş olup yapımcı şirketleri farklılık göstermektedir. Genellemenin yapılamayacağı bu veriler ışığında dizilerden 2'sinin TMC şirketinin yapımcısı, yapımcısının Erol Avcı olduğunu belirtmekte fayda vardır. Bu diziler ATV kanalı tarafından yayınlanmıştır. En yüksek bölüm sayısı ile 2010 yılında yayını sonlandırılan dizilerin yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Seray Sever, Ali Gündoğdu-İnci Kırhan Gündoğdu-Mehmet Yiğit Alp, Kerem Çatay, Timur Savcı, Birol Güven, Erol Avcı, Esin Yağmurdereli-Ilgaz Giriftlioğlu-Çağrı Bingüller, Ferhan Şensoy-Ahmet Kayımtu, Nihat Özcan, Erol Avcı. Dizilerin yapımcı şirketleri gibi müzik yapımları da çeşitlilik göstermektedir.

2011 yılı verilerine bakıldığında 10 diziden 8'i eşit olarak bölünerek Kanal D ve ATV, 2 dizinin de Fox TV'de yayınlandığı görülmektedir. Bu dizilerin 7'si dram, 2'si komedi, 1'i gençlik dizisi türlerinde olup 7'si İstanbul ili ve çevresinde (2'si İstanbul ili/çevresi ve KKTC, 1'i İstanbul/Bodrum/Van), 1'i İzmir, 1'i Adana illeri ve çevrelerinde çekilmiştir. Dizilerin müzik yapımları söz konusu olduğunda 5 dizi müziğinin müzik yapımcı şirketlerince karşılandığı söylenebilir. Bu dizilerin yapımcıları sırasıyla şu

⁵ Prime Time kuşağının dışında kalan kuşak.

şekildedir: Birol Güven, Ayşe Durmaz, Nilgün Sağyaşar, Ahmet Kayumtu-Lale Eren, Ahmet Bayram, Türker İnanoğlu, Kerem Çatay, Faruk Turgut, Faruk Turgut⁶, Erol Avcı. Dizilerin yapım şirketleri farklılık göstermekle birlikte verilerden müzik yapımları konusunda bir tekelleşmenin olmadığı sonucu çıkarılabilmektedir.

Açık erişimden elde edilen verilerle tablo haline getirilen istatistiklerde 2010-2011 değerlendirmelerine ek olarak 2012 yılı ve sonrasında TİAK'ın izleyici araştırmaları yıllık raporlarından elde edilen veriler de değerlendirilerek çalışmaya yansıtılacaktır. Buradaki amaç kanallarda yayınlanan dizilerin günlük izlenme oranına olan katkılarını ölçmektir. Bu veriler PT izlenme oranlarından günlük izlenme oranları çıkarılarak elde edilmiş veriler olup bu verilerin PT'nin günlük izlenme oranına olan katkısı göz ardı edilmiştir. PT'nin günlük izlenme oranına olan katkısı düşünüldüğünde çalışmada elde edilerek sunulan verilerin gerçekte daha yüksek olduğu istatistiki olarak söylenebilir. Belirtildiği üzere PT'nin günlük izlenme oranları üzerindeki katkısı belirlenemediğinden bu yol izlenmiş ve gerçeğe en yakın veriye ulaşılmaya çalışılmıştır.

Tablo 1. TİAK Verilerine Göre 2012 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	16.83	100	37.79	100	31.29	100	33.62	100	34.92	100
OTHER CHANNELS	5.86	34.97	10.1	26.7	9.26	29.55	9.74	28.96	10.01	28.6
KANAL D	1.97	11.69	5.51	14.58	4.23	13.54	4.6	13.67	4.81	13.78
ATV	1.84	10.95	4.76	12.6	3.7	11.83	4.04	12.02	4.17	11.93
STAR TV	1.58	9.36	5.77	15.28	3.9	12.47	4.31	12.83	4.68	13.41
FOX TV	1.32	7.82	2.53	6.69	2.36	7.54	2.57	7.65	2.62	7.51
SHOW TV	0.99	5.88	2.54	6.72	2.06	6.57	2.26	6.74	2.36	6.77
SAMANYOLU TV	0.72	4.27	1.77	4.69	1.45	4.63	1.57	4.66	1.62	4.64
KANAL 7	0.57	3.36	1.17	3.1	1.07	3.43	1.16	3.45	1.19	3.39
KANAL TÜRK	0.34	2.01	0.84	2.21	0.69	2.2	0.73	2.17	0.74	2.12
YUMURCAK	0.28	1.65	0.27	0.72	0.26	0.84	0.3	0.9	0.27	0.77
TV2	0.24	1.4	0.4	1.05	0.32	1.03	0.32	0.95	0.35	1.01
NTV SPOR	0.22	1.31	0.49	1.3	0.46	1.48	0.47	1.39	0.5	1.43
TV8	0.18	1.05	0.36	0.95	0.33	1.07	0.33	0.99	0.35	1.02
NTV	0.14	0.81	0.24	0.62	0.21	0.67	0.22	0.64	0.23	0.65
HABERTÜRK	0.13	0.75	0.2	0.52	0.2	0.63	0.19	0.57	0.2	0.56
CNN TÜRK	0.11	0.65	0.2	0.53	0.19	0.59	0.19	0.56	0.19	0.55
SAMANYOLU HABER	0.1	0.62	0.17	0.44	0.16	0.51	0.16	0.48	0.17	0.48
CINE 5	0.08	0.47	0.16	0.43	0.16	0.52	0.17	0.5	0.16	0.47
BUGÜN TV	0.04	0.24	0.07	0.18	0.06	0.21	0.07	0.2	0.07	0.2
KANAL A	0.03	0.17	0.07	0.19	0.06	0.18	0.06	0.17	0.07	0.19
SKYTURK360	0.03	0.17	0.05	0.14	0.05	0.15	0.05	0.14	0.05	0.15
ÜLKE TV	0.02	0.15	0.06	0.17	0.05	0.14	0.05	0.15	0.05	0.16
KARAMEL	0.01	0.08	0.02	0.06	0.02	0.08	0.02	0.07	0.02	0.07

⁶ Belirtildiği üzere yapımcı isimleri yazar tarafından tasnif edilmiş tablolardan yararlanılarak çalışmaya dahil edilmiştir. Tabloda yapımcı birden fazla kez yer alıyor ve art arda geliyorsa, sıralamanın bozulmaması için isimler birden fazla kez tekrarlanmıştır.

TVEM	0.01	0.07	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06
AKILLI TV	0.01	0.05	0.01	0.03	0.01	0.04	0.01	0.04	0.01	0.04
MELTEM TV	0.01	0.05	0.01	0.04	0.01	0.04	0.01	0.04	0.01	0.04

2012 yılında sezon finali yapan ve/veya kanal tarafından sonlandırılan dizilere baktığımızda bu dizilerin 3'ü Star TV, 2'si ATV, 2'si TRT 1, 1'i Fox TV kanallarında yayınlanmıştır⁷. Bu dizilerin 6'sının dram, 3'ünün komedi, 1'inin de aile dizisi türünde olduğunu görmekteyiz. Dizilerin 10'u da İstanbul ili ve çevresinde İstanbul-İzmir illerinde ve çevrelerinde çekilmiştir. Dizi müzikleri daha önceki yıllarda da görüldüğü üzere müzik yapım şirketleri ve bireysel yapımlar arasında eşit oranda seyretmeye devam etmektedir. Dizilerin yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Sergin Akyaz, Türker İnanoğlu, İnci Kırhan Gündoğdu, Birol Güven, İnci Kırhan Gündoğdu-Asena Bülbüloğlu, Kerem Çatay, Çağrı Bingöller, Fatih Aksoy, Mehmet Yiğit Alp, Faruk Turgut, Timur Savcı. Tablomuzda yer alan dizilerin %50'si Star TV ve ATV kanallarında yayınlanmakta olup bu açıdan izlenme oranlarına bakmakta fayda vardır. 2012 yılının verilerine bakıldığında Star TV kanalının yıllık günlük izlenme yüzdesi 9.39'dır, bu yüzde PT'de 15.28'e çıkar. Buradaki 5,92'lik yüzdenin dizinin kanalın günlük izlenmesine olan oranı olarak görülebilir. Aynı şekilde ATV kanalı %10.95 günlük izlenmeye sahipken PT'de %12.6'ya çıkar. Aradaki farka bakarak Star TV dizileri olan "Sihirli Annem" ve "İffet" isimli dizilerin kanalın izlenme oranına olan katkılarını görmek mümkündür. Bununla birlikte günlük izlenme oranıyla PT arasındaki yüzdenin 1,65 olduğu ATV kanalında yayına giren dizilerin büyük etkisi tespit edilmemiştir. Kanal D kanalında yayınlanan diziler açısından bu oranlamayı yaptığımızda günlük izlenme %11.59 olarak görülmekte, PT %14.58 olarak verilere yansımaktadır. %2.99'luk bu farkın PT'de yayına girmiş olan dizilerin izlenme oranlarının eklenmesiyle ortaya çıktığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Tablo 2. TİAK Verilerine Göre 2013 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu⁸

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	16.69	100	36.35	100	30.36	100	32.21	100	33.72	100
OTHER CHANNELS	3.98	23.61	6.14	16.69	5.94	19.35	6.06	18.59	6.23	18.27
KANAL D	1.71	10.21	4.38	12.05	3.58	11.81	3.82	11.87	3.96	11.74
ATV	1.67	10.03	4.39	12.07	3.36	11.05	3.63	11.27	3.9	11.55
STAR TV	1.65	9.88	5.8	15.97	4.02	13.23	4.41	13.69	4.81	14.25
FOX TV	1.35	8.08	2.54	6.98	2.38	7.83	2.54	7.87	2.59	7.68
SHOW TV	1.01	6.04	2.26	6.22	1.93	6.36	2.05	6.38	2.13	6.3

⁷ Bu dizilerden biri olan "Akasya Durağı" dizisi 2008 yılında Kanal D Kanalında yayına başlamış, 2011 yılında Star Tv kanalına geçmiş ve 2012 yılında yayını sonlanmıştır.

⁸ *Ulusal Kanal/1 Şubat 2013-31 Aralık 2013

**TRT/12 Şubat 2013-31 Aralık 2013

**TRT Haber/12 Şubat 2013-31 Aralık 2013

**TRT Çocuk/12 Şubat 2013-31 Aralık 2013

***TRT Spor/1 Mart 2013-31 Aralık 2013

****Halk Tv/1 Haziran 2013-31 Aralık 2013

*****Mehtap TV/17 Temmuz 2013-31 Aralık 2013

*****TGRT Haber/17 Temmuz 2013-31 Aralık 2013

*****MC TV/24 Temmuz 2013-31 Aralık 2013

*****Karadeniz TV/16 Eylül 2013-31 Aralık 2013

*****Planet Çocuk/25 Kasım 2013-31 Aralık 2013

SAMANYOLU TV	0.85	5.08	2.4	6.61	1.77	5.82	1.93	6	2.09	6.18
TRT 1	0.64	3.95	2.01	5.63	1.36	4.6	1.47	4.69	1.62	4.9
KANAL 7	0.59	3.54	1.13	3.12	1.05	3.46	1.11	3.45	1.14	3.39
TRT COÇUK	0.54	3.34	0.32	0.89	0.51	1.74	0.6	1.9	0.47	1.42
KANAL TÜRK	0.31	1.87	0.76	2.09	0.63	2.07	0.66	2.05	0.68	2.02
YUMURCAK	0.29	1.76	0.3	0.82	0.27	0.88	0.31	0.95	0.29	0.86
TV2	0.23	1.38	0.38	1.05	0.33	1.08	0.33	1.01	0.36	1.06
TRT HABER	0.19	1.19	0.36	1	0.3	1.01	0.32	1.01	0.33	0.99
NTV SPOR	0.19	1.16	0.36	1	0.36	1.19	0.37	1.14	0.38	1.14
TRT SPOR	0.18	1.13	0.42	1.18	0.37	1.28	0.37	1.19	0.41	1.25
TV8	0.18	1.09	0.43	1.19	0.36	1.2	0.37	1.15	0.4	1.19
NTV	0.14	0.85	0.29	0.8	0.25	0.82	0.26	0.8	0.28	0.84
HABER TÜRK	0.14	0.81	0.22	0.6	0.22	0.73	0.21	0.65	0.22	0.66
HALK TV	0.1	0.65	0.2	0.59	0.19	0.66	0.19	0.62	0.2	0.65
CINE 5	0.1	0.58	0.17	0.48	0.18	0.58	0.18	0.55	0.18	0.54
SAMANYOLU HABER	0.1	0.58	0.22	0.6	0.16	0.54	0.17	0.54	0.19	0.55
CNN TÜRK	0.09	0.57	0.18	0.49	0.16	0.54	0.16	0.51	0.17	0.51
TGRT HABER	0.06	0.37	0.07	0.2	0.08	0.29	0.08	0.27	0.08	0.25
PLANET COÇUK	0.07	0.36	0.09	0.21	0.08	0.21	0.09	0.23	0.08	0.21
ULUSAL KANAL	0.06	0.35	0.09	0.24	0.09	0.32	0.1	0.31	0.11	0.32
MC TV	0.05	0.33	0.09	0.25	0.08	0.27	0.08	0.26	0.08	0.25
BUGÜN TV	0.04	0.26	0.07	0.19	0.07	0.23	0.07	0.22	0.07	0.22
ÜLKE TV	0.04	0.24	0.08	0.23	0.07	0.23	0.07	0.23	0.08	0.23
KANAL A	0.03	0.17	0.06	0.18	0.05	0.17	0.05	0.17	0.06	0.18
360	0.03	0.15	0.05	0.13	0.04	0.14	0.04	0.13	0.05	0.14
TVEM	0.02	0.14	0.04	0.1	0.03	0.1	0.03	0.1	0.03	0.1
TV4	0.02	0.11	0.02	0.05	0.02	0.07	0.02	0.07	0.02	0.06
MEHTAP TV	0.02	0.09	0.02	0.06	0.02	0.08	0.02	0.07	0.02	0.06
KARADENİZ TV	0.01	0.05	0.01	0.03	0.01	0.04	0.01	0.04	0.01	0.04

2013 yılında sonlandırılan diziler istatistiğinde Kanal D 3, TRT1 3, Fox TV-Star TV-Turkmax-ATV 1'er diziyle öne çıkmaktadır. Bu dizilerin 4'ü komedi, 3'ü dram ve 3'ü polisiye türlerinde olup Nevşehir'de çekilen "Yer Gök Aşk" ve Ankara'da çekilen "Behzat Ç. Bir Ankara Polisiyesi" dizileri dışında kalan diziler İstanbul ili ve çevresinde çekilmiştir. Dizilerin yapım şirketleri farklılık göstermekle birlikte yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Osman Sınav, Şükrü Avşar, Cengiz Deveci, Orkun Ünlü-Funda Alp, Abdullah Oğuz, Tarkan Karlıdağ, Banu Akdeniz, Seray Sever-Hatice Soysev Kolat, Kerem Çatay, Ali Gündoğdu. 3'er diziye sahip olan Kanal D ve TRT 1'in izlenme oranlarına bakıldığında Kanal D kanalının %11.21 günlük izlenme oranı olduğu, PT'de %12.05'e ulaştığı görülmektedir. TRT 1 kanalı açısından değerlendirildiğinde yıllık ortalama günlük izlenme oranı %3.95, PT izlenme oranı %5.63 olarak ortaya çıkmaktadır. Bu verilere göre PT kuşağı Kanal D kanalının verilerini günlük ortalama bazında %0.84, TRT 1 kanalının verilerini de %1.68 oranında etkilemektedir.

Tablo 3. TİAK Verilerine Göre 2014 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranlar Raporu⁹

Timebands KANAL	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 25.00		18.00- PT 24.00		18.00- PT 24.00		19.00- PT 24.00	
	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E
TTV	17.1 3	100	37.5 3	100	31.3 8	100	33.3 6	100	34.8 5	100		
OTHER CHANNELS	3.6	21.08	5.49	14.68	5.3	16.96	5.44	16.4	5.57	16.04		
STAR TV	1.68	9.82	4.99	13.3	3.85	12.27	4.19	12.57	4.37	12.53		
KANAL D	1.67	9.76	4.15	11.05	3.45	11	3.68	11.04	3.76	10.79		
ATV	1.53	8.95	3.72	9.92	2.85	9.08	3.09	9.25	3.38	9.69		
FOX TV	1.48	8.62	3.31	8.82	2.84	9.04	3.08	9.24	3.2	9.17		
SHOW TV	1.15	6.74	2.79	7.43	2.33	7.42	2.47	7.41	2.62	7.51		
SAMANYOLU TV	0.83	4.82	3.01	8.01	1.9	6.06	2.1	6.3	2.35	6.75		
TRT 1	0.67	3.89	1.79	4.76	1.39	4.43	1.47	4.42	1.54	4.42		
KANAL 7	0.59	3.43	1.17	3.11	1.07	3.42	1.16	3.46	1.16	3.33		
TRT COÇUK	0.49	2.83	0.25	0.68	0.4	1.28	0.47	1.4	0.36	1.04		
TV8	0.34	1.96	1.17	3.13	0.83	2.66	0.9	2.7	1.01	2.9		
KANAL TÜRK	0.33	1.95	0.91	2.42	0.71	2.26	0.74	2.21	0.79	2.27		
YUMURCAK	0.27	1.58	0.28	0.74	0.26	0.84	0.29	0.88	0.28	0.81		
TRT HABER	0.19	1.08	0.32	0.84	0.28	0.88	0.29	0.87	0.29	0.83		
TRT SPOR	0.18	1.03	0.44	1.17	0.37	1.19	0.38	1.15	0.42	1.21		
PLANET COÇUK	0.17	1	0.22	0.57	0.22	0.69	0.24	0.71	0.23	0.66		
TV2	0.17	1	0.29	0.77	0.25	0.8	0.25	0.74	0.27	0.78		
NTV SPOR	0.17	0.97	0.32	0.84	0.31	1	0.32	0.96	0.33	0.95		
NTV	0.15	0.9	0.27	0.73	0.26	0.81	0.25	0.76	0.28	0.8		
HABER TÜRK	0.14	0.84	0.27	0.71	0.25	0.78	0.24	0.73	0.25	0.72		
A HABER*	0.12	0.75	0.23	0.62	0.21	0.68	0.21	0.66	0.22	0.66		
CNN TÜRK	0.12	0.7	0.27	0.72	0.23	0.72	0.24	0.71	0.25	0.72		
BEYAZ TV**	0.11	0.63	0.14	0.38	0.19	0.62	0.18	0.53	0.17	0.5		
HALK TV	0.1	0.61	0.21	0.57	0.19	0.61	0.2	0.59	0.22	0.63		
SAMANYOLU HABER	0.09	0.53	0.18	0.49	0.15	0.47	0.15	0.46	0.16	0.46		
TGRT HABER	0.08	0.45	0.1	0.25	0.11	0.35	0.11	0.33	0.1	0.3		
BUGÜN TV	0.07	0.43	0.12	0.31	0.12	0.39	0.13	0.38	0.13	0.37		
MC TV	0.06	0.37	0.09	0.25	0.09	0.3	0.09	0.27	0.09	0.26		
ÜLKE TV	0.06	0.36	0.14	0.36	0.11	0.36	0.12	0.35	0.12	0.35		

⁹ *A Haber/17 Şubat 2014-31 Aralık 2014

**A Spor/27 Ekim 2014-31 Aralık 2014

**Beyaz TV/27 Ekim 2014-31 Aralık 2014

***Dost TV/1 Aralık 2014-31 Aralık 2014

****İMC TV/15 Aralık 2014-31 Aralık 2014

*****Semerkand TV/22 Eylül 2014-31 Aralık 2014

*****TRT 6/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT Belgesel/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT Diyanet/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT HD/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT Müzik/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT Okul/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TRT Türk/1 Eylül-31 Aralık 2014

*****TV 5/1 Nisan 2014- 31 Aralık 2014

CINE 5	0.05	0.31	0.1	0.27	0.1	0.31	0.1	0.29	0.11	0.3
A SPOR**	0.05	0.28	0.09	0.22	0.09	0.26	0.1	0.25	0.1	0.25
TRT MUZİK*****	0.05	0.28	0.1	0.26	0.08	0.25	0.09	0.25	0.09	0.26
KANAL A	0.04	0.26	0.09	0.24	0.07	0.24	0.08	0.23	0.08	0.23
TV4	0.04	0.26	0.05	0.13	0.06	0.19	0.06	0.19	0.06	0.18
TVEM	0.04	0.25	0.07	0.2	0.06	0.19	0.06	0.19	0.07	0.19
TRT TURK*****	0.04	0.23	0.06	0.16	0.06	0.2	0.06	0.18	0.06	0.17
ULUSAL KANAL	0.03	0.19	0.06	0.15	0.06	0.18	0.06	0.18	0.06	0.19
TRT BELGESEL*****	0.03	0.17	0.05	0.12	0.05	0.14	0.05	0.14	0.05	0.14
IMC TV****	0.02	0.1	0.03	0.07	0.03	0.08	0.03	0.08	0.03	0.08
TRT DIYANET*****	0.02	0.1	0.03	0.07	0.02	0.07	0.03	0.07	0.03	0.07
TRT HD*****	0.02	0.1	0.04	0.09	0.03	0.1	0.03	0.1	0.04	0.1
TRT OKUL*****	0.02	0.09	0.03	0.08	0.04	0.11	0.03	0.09	0.04	0.1
MEHTAP TV	0.01	0.08	0.02	0.06	0.02	0.07	0.02	0.07	0.02	0.06
SEMERKAND****	0.01	0.07	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05
TRT 6*****	0.01	0.07	0.04	0.09	0.02	0.07	0.03	0.08	0.03	0.08
DOST TV***	0.01	0.04	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03
KRT TV	0.01	0.04	0.01	0.03	0.01	0.04	0.01	0.03	0.01	0.03
TV 5*****	0.01	0.04	0.01	0.03	0.01	0.04	0.01	0.04	0.01	0.03

2014 yılına geldiğimizde ilginç bir ayrıntıyı belirtmekte fayda vardır. Bu yılda final yapan/sonlandırılan dizilere baktığımızda dört dizinin yayına başladıkları kanallardan transfer oldukları ve bu dizilerden 2'sinin Fox TV kanalına geçtiği ayrıntısı dikkat çeker. Transfer olan diğer iki diziden 1'i Star TV kanalına, diğeri de Show TV kanalına geçiş yapmış her dört dizinin yayını 2014 yılı içerisinde tamamlanmıştır. Tablolardan elde edilen verilere göre Fox TV kanalı 3, Show TV kanalı 2, Kanal D 2, TRT 1 1, ATV kanalı da 1 diziyi sıralamaya girmektedir. Bu dizilerin 5'i komedi, 4'ü dram, 1'i de tarih temalı dizilerdir. Burada belirtmek gerekir ki bu yılda “Muhteşem Yüzyıl” dizisi yeni bir çağ açmış ve tarih temasının ön plana çıktığı, gelenek ve görenek üzerinde dolayımlanan yapımların dikkat çektiği, izleyici kitlesini etkileyeceği üzerine yapımcı şirketlerine fikir vermiş ve benzeri yapımların artmasına önayak olmuştur. Dizi müzik yapımlarında ise bir ayrışma başlamış ve jenerik müzikleriyle dizi içeriğinde kullanılan müzikler farklı yapımcı/kişiler tarafından hazırlanmıştır. Dizilerin %90'ı İstanbul ili ve çevresinde çekilmiş olup yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Birol Güven, Fatih Aksoy, Timur Savcı, Şükrü Avşar, Gani Müjde, Ayşe Durmaz, Atalay Taşdiken, Erdoğan Sevinç, Faruk Turgut, Ahmet Kayımtu-Mahmut Kayımtu. TİAK yıllık raporlarında Fox TV kanalının günlük izlenme oranı %8.62, PT İzlenme oranı %8.82'dir. Burada PT'nin %0.2'lik etki oranı görülmektedir. İlgili istatistikler Show TV kanalında % 0.69, Kanal D kanalında %1.29 olarak yansımaktadır.

Tablo 4. TİAK Verilerine Göre 2015 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu¹⁰

Timebands >> KANAL	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E	RTG %	SHAR E
TTV	16.93	100	37.09	100	30.99	100	33.01	100	34.5	100
OTHER CHANNELS	3.91	23.12	6.24	16.83	5.84	18.87	6	18.17	6.16	17.87
FOX TV	1.57	9.26	3.63	9.77	3.11	10.04	3.41	10.33	3.53	10.24
STAR TV	1.41	8.33	3.87	10.42	3.06	9.86	3.34	10.13	3.48	10.08
KANAL D	1.4	8.25	3.42	9.23	2.83	9.13	3.02	9.15	3.1	8.99
ATV	1.34	7.91	3.1	8.35	2.52	8.14	2.74	8.3	2.93	8.48
SHOW TV	1.09	6.43	2.6	7	2.17	7.02	2.34	7.09	2.51	7.28
TV8	1.03	6.08	3.59	9.68	2.54	8.19	2.73	8.27	3.02	8.77
TRT 1	0.66	3.91	1.92	5.17	1.36	4.38	1.48	4.48	1.6	4.63
KANAL 7	0.5	2.95	0.94	2.54	0.89	2.86	0.96	2.9	0.91	2.65
SAMANYOLU TV	0.46	2.74	1.78	4.79	1.12	3.61	1.24	3.76	1.4	4.05
TRT COÇUK	0.42	2.48	0.28	0.76	0.4	1.29	0.46	1.38	0.38	1.11
KANALTÜRK *	0.28	1.68	0.83	2.27	0.63	2.09	0.66	2.04	0.71	2.11
YUMURCAK**** *	0.28	1.67	0.28	0.78	0.25	0.82	0.28	0.86	0.26	0.76
A HABER	0.22	1.28	0.4	1.07	0.35	1.13	0.36	1.08	0.38	1.09
TRT HABER	0.2	1.2	0.34	0.91	0.3	0.96	0.32	0.96	0.31	0.9
TRT SPOR	0.2	1.18	0.5	1.35	0.43	1.39	0.44	1.35	0.49	1.41
PLANET COÇUK	0.18	1.06	0.2	0.54	0.22	0.7	0.23	0.71	0.21	0.62
BEYAZ TV	0.16	0.95	0.27	0.72	0.33	1.06	0.33	1	0.32	0.92
NTV	0.16	0.95	0.27	0.72	0.26	0.83	0.25	0.75	0.27	0.77
CNN TÜRK	0.15	0.86	0.31	0.83	0.27	0.86	0.28	0.85	0.29	0.85
NTV SPOR	0.13	0.74	0.24	0.66	0.24	0.77	0.24	0.72	0.25	0.72
HABERTÜRK	0.12	0.72	0.22	0.6	0.2	0.64	0.2	0.61	0.21	0.61
BUGÜN TV *	0.11	0.69	0.17	0.48	0.17	0.55	0.17	0.54	0.17	0.51
TV2	0.11	0.63	0.14	0.37	0.14	0.45	0.13	0.39	0.14	0.4
HALK TV	0.1	0.58	0.18	0.49	0.16	0.52	0.17	0.5	0.18	0.52
A SPOR	0.08	0.49	0.16	0.43	0.15	0.48	0.15	0.46	0.16	0.46
SAMANYOLU HABER *****	0.07	0.4	0.11	0.31	0.1	0.32	0.1	0.31	0.1	0.31

10

*Bugün TV/1 Ocak-16 Kasım 2015

*KanalTürk/1 Ocak -16 Kasım 2015

**KRT TV/1 Ocak-28 Şubat 2015

***MC TV/1 Ocak-31 Mart 2015

****Mehtap Tv/1 Ocak-31 Mart 2015

*****Samanyolu Haber/1 Ocak-14 Kasım 2015

*****Yumurcak/1 Ocak-14 Kasım 2015

*****TRT HD/1 Ocak-15 Aralık 2015

*****TRT Türk/1 Ocak-15 Aralık 2015

*****TVEM/1 Ocak-15 Aralık 2015

TGRT HABER	0.06	0.38	0.09	0.24	0.09	0.3	0.09	0.28	0.09	0.26
TVEM*****	0.07	0.35	0.12	0.27	0.11	0.29	0.11	0.29	0.11	0.27
MC TV***	0.07	0.33	0.08	0.19	0.08	0.23	0.08	0.2	0.08	0.19
TRT BELGESEL	0.05	0.3	0.1	0.26	0.08	0.26	0.08	0.25	0.09	0.25
ÜLKE TV	0.04	0.26	0.1	0.27	0.08	0.26	0.08	0.25	0.09	0.26
KANAL A	0.04	0.25	0.1	0.27	0.08	0.26	0.08	0.25	0.09	0.26
TRT MUZIK	0.04	0.22	0.08	0.2	0.06	0.2	0.06	0.19	0.07	0.2
IMC TV	0.03	0.2	0.06	0.17	0.05	0.18	0.06	0.18	0.06	0.19
TRT TURK*****	0.03	0.19	0.06	0.15	0.05	0.18	0.05	0.16	0.05	0.15
TV4	0.03	0.18	0.07	0.18	0.05	0.15	0.05	0.16	0.06	0.16
CINE 5	0.03	0.17	0.06	0.16	0.05	0.18	0.05	0.16	0.06	0.17
TRT HD*****	0.03	0.15	0.05	0.14	0.04	0.15	0.05	0.14	0.05	0.14
ULUSAL KANAL	0.03	0.15	0.04	0.12	0.04	0.13	0.04	0.12	0.04	0.13
TRT DIYANET	0.02	0.09	0.03	0.07	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06
SEMERKAND	0.01	0.06	0.02	0.05	0.01	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05
TRT OKUL	0.01	0.06	0.02	0.04	0.02	0.06	0.02	0.05	0.02	0.05
MEHTAP TV****	0.01	0.05	0.02	0.04	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.04
TRT KURDI	0.01	0.05	0.03	0.07	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06
KRT TV**	0	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02

2015 yılında yayınlanan dizilerin 4'ü Fox TV, 2'si Star TV, diğer 4 dizi de Show TV, Kanal D, ATV ve TRT 1 kanallarında yayınlanmıştır. 9'u İstanbul ili ve çevresinde 1'i Ankara ili ve çevresinde çekilen bu dizilerin türlerine bakıldığında çoğunluğu dram ve komedi türleri oluşturmaktadır. Dizi müzikleri konusunda daha önce de belirtilmiş olan jenerik/dizi müziği ayrımı yapımcılık açısından değişiklik göstermeye devam etmektedir. Söz konusu dizilerin yapımcıları şu şekildedir: Nilgün Sağyaşar, Nilgün Sağyaşar, Mehmet Karaca-Müge Turalı, Nilgün Sağyaşar, Birol Güven, Kerem Çatay, Çağrı Bingüller-Başak Bingüller, Kerem Çatay, Ali Gündoğdu, Banu Akdeniz. İlk 10 dizide 4 diziyle önde olan Fox TV'nin TİAK verilerinde günlük izlenme oranı %9.26, PT izlenme oranı %9.77'dir ve kanalın izlenme oranlarının yıllık raporlarında üst sıralarda yer aldığını belirtmekte fayda vardır. Dizilerin günlük izlenme oranına katkısı %0,51'dir.

Tablo 5. TİAK Verilerine Göre 2016 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu¹¹

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	16.97	100	36.89	100	31.05	100	33	100	34.44	100
OTHER CHANNELS	3.86	22.7	6.67	18.02	5.98	19.19	6.15	18.56	6.39	18.47
ATV	1.68	9.91	3.81	10.33	3.18	10.23	3.45	10.47	3.54	10.27
KANAL D	1.45	8.54	3.44	9.33	2.83	9.12	3.01	9.12	3.17	9.2
FOX TV	1.37	8.08	3.18	8.62	2.8	9.01	3.06	9.26	3.18	9.23

¹¹ *CEM TV 07.11.2016-31.12.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

**DISNEY CHANNEL 01.05.2016-31.12.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

***IMC TV 01.01.2016-04.10.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

****SEMERKAND TV 01.01.2016-18.12.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

*****TRT OKUL 01.01.2016-31.01.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

*****TVEM 01.04.2016-30.11.2016 tarihlerinin ortalamasını içermektedir.

STAR TV	1.37	8.07	3.45	9.35	2.79	8.99	3.03	9.17	3.08	8.93
SHOW TV	1.24	7.3	2.95	7.99	2.59	8.35	2.82	8.54	2.98	8.66
TV8	1	5.9	3.72	10.09	2.56	8.26	2.77	8.4	3.18	9.22
TRT 1	0.79	4.63	2.41	6.53	1.77	5.7	1.93	5.85	2.11	6.11
KANAL 7	0.75	4.42	1.39	3.78	1.15	3.72	1.26	3.8	1.21	3.5
TRT COÇUK	0.54	3.21	0.54	1.46	0.61	1.96	0.67	2.04	0.61	1.78
A HABER	0.33	1.93	0.6	1.62	0.51	1.65	0.52	1.58	0.55	1.6
TRT HABER	0.24	1.41	0.42	1.15	0.37	1.19	0.39	1.17	0.38	1.11
CNN TÜRK	0.22	1.3	0.41	1.1	0.38	1.22	0.38	1.14	0.39	1.14
BEYAZ TV	0.22	1.28	0.4	1.09	0.41	1.31	0.42	1.27	0.4	1.17
DISNEY CHANNEL**	0.19	1.17	0.27	0.77	0.24	0.82	0.26	0.85	0.26	0.8
TRT SPOR	0.19	1.15	0.5	1.36	0.41	1.33	0.43	1.29	0.47	1.35
NTV	0.19	1.14	0.3	0.81	0.29	0.95	0.28	0.85	0.29	0.84
TEVE2	0.18	1.07	0.24	0.65	0.25	0.81	0.23	0.68	0.24	0.69
HABERTÜRK	0.15	0.91	0.27	0.73	0.25	0.82	0.25	0.76	0.26	0.74
A SPOR	0.14	0.84	0.28	0.77	0.25	0.8	0.25	0.76	0.27	0.77
HALK TV	0.12	0.71	0.24	0.65	0.21	0.69	0.21	0.65	0.23	0.67
NTV SPOR	0.11	0.68	0.24	0.65	0.22	0.72	0.22	0.67	0.23	0.67
TRT BELGESEL VE TURİZM	0.11	0.62	0.22	0.59	0.17	0.54	0.18	0.54	0.18	0.54
PLANET COÇUK	0.1	0.56	0.11	0.29	0.11	0.36	0.12	0.37	0.11	0.31
TGRT HABER	0.08	0.46	0.12	0.33	0.12	0.38	0.12	0.36	0.12	0.34
TVEM*****	0.06	0.38	0.11	0.32	0.09	0.33	0.09	0.32	0.1	0.31
ÜLKE TV	0.06	0.36	0.14	0.38	0.11	0.37	0.12	0.36	0.13	0.37
KANAL A	0.05	0.31	0.13	0.35	0.1	0.33	0.11	0.32	0.12	0.34
TRT MUZİK	0.05	0.27	0.1	0.27	0.08	0.26	0.08	0.25	0.09	0.25
TV4	0.04	0.22	0.08	0.2	0.05	0.16	0.06	0.17	0.06	0.17
ULUSAL KANAL	0.02	0.13	0.04	0.1	0.03	0.11	0.03	0.1	0.04	0.1
IMC TV***	0.02	0.11	0.04	0.1	0.03	0.1	0.03	0.1	0.04	0.11
TRT DIYANET	0.01	0.07	0.02	0.06	0.02	0.05	0.02	0.06	0.02	0.06
SEMERKAND TV****	0.01	0.06	0.02	0.05	0.01	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05
CEM TV*	0.01	0.04	0.02	0.04	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.04
TRT KURDI	0.01	0.04	0.02	0.07	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.06
TRT OKUL*****	0.01	0.03	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02	0.01	0.02

2016 yılında Fox TV ve TRT 1 kanalları 3'er diziyle en çok izlenen diziler listesinde başta yer alırken Kanal D kanalı 2 dizi yayınıyla hemen artlarından gelir. Diğer iki diziyi ATV ve Show TV yayınlamaktadır. Bu dizilerin 8'i İstanbul (1'i İstanbul-Amerika), 1'i Şanlıurfa, 1'i İzmir illeri ve çevrelerinde çekilmiştir. Tablolardan da değerlendirilebileceği üzere 10 diziden 6'sı dram, 3'ü komedi ve 1'i polisiye türü dizilerden oluşmaktadır. Prodüksiyon şirketleri farklılık göstermekle birlikte yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Nilgün Sağyaşar, Şükrü Avcı, Eyüp Üstün, Ayşe Durmaz, Yalçın Şen, Ayfer Özgürel, Fatih Aksoy, Faruk Turgut, İnci-İsmail Gündoğdu, Serdar Öğretici-Bülent Turgut. Fox TV

kanalının yıllık raporda günlük % 8.18 olarak belirtilirken PT'de %8.62'ye ulaşır. TRT 1 kanalının günlük izlenme oranı %4.63, PT yüzdesi ise %6.53'tür. Görüldüğü üzere bu sonuçlara göre yıl içerisinde TRT 1 kanalında yayınlanan dizilerin günlük izlenme oranına %1.9'luk katkısıyla daha yüksektir.

Tablo 6. TİAK Verilerine Göre 2017 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu¹²

Timebands KANAL	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	17.8	100	39.4	100	33.07	100	35.08	100	36.78	100
OTHER CHANNELS	3.25	18.06	5.49	13.72	5	14.9	5.1	14.32	5.29	14.15
ATV	1.76	9.87	3.96	10.04	3.27	9.9	3.58	10.2	3.69	10.02
STAR TV	1.45	8.15	4	10.14	3.09	9.35	3.35	9.56	3.51	9.54
SHOW TV	1.4	7.86	3.27	8.31	2.83	8.55	3.07	8.75	3.24	8.82
FOX TV	1.37	7.69	3.56	9.03	2.94	8.89	3.17	9.05	3.53	9.61
KANAL D	1.28	7.21	3.51	8.92	2.84	8.58	3.07	8.74	3.19	8.68
TV8	1.08	6.08	3.48	8.83	2.55	7.72	2.74	7.8	3.05	8.3
KANAL 7	0.8	4.49	1.7	4.31	1.33	4.02	1.45	4.12	1.43	3.89
TRT 1	0.76	4.26	2.43	6.16	1.79	5.41	1.95	5.57	2.11	5.74
TRT COÇUK	0.68	3.82	0.65	1.64	0.75	2.26	0.81	2.3	0.75	2.03
TEVE2	0.33	1.88	0.6	1.54	0.55	1.66	0.52	1.5	0.56	1.51
A HABER	0.31	1.75	0.52	1.32	0.47	1.43	0.48	1.36	0.49	1.34
TRT HABER	0.28	1.56	0.46	1.16	0.4	1.22	0.42	1.2	0.43	1.16
BEYAZ TV	0.26	1.47	0.52	1.31	0.46	1.4	0.47	1.35	0.46	1.26
360*	0.23	1.4	0.53	1.45	0.44	1.46	0.43	1.34	0.47	1.39
A2 TV**	0.23	1.38	0.42	1.16	0.43	1.43	0.48	1.5	0.47	1.39
CNN TÜRK	0.2	1.11	0.35	0.89	0.33	0.99	0.33	0.94	0.33	0.91
TRT SPOR	0.19	1.06	0.49	1.23	0.41	1.23	0.42	1.18	0.45	1.22
NTV	0.18	1.03	0.28	0.71	0.28	0.85	0.27	0.76	0.27	0.75
A SPOR	0.18	1.02	0.39	0.99	0.34	1.02	0.34	0.98	0.36	0.99
DISNEY CHANNEL	0.18	1.02	0.22	0.55	0.22	0.67	0.24	0.69	0.23	0.62
TLC*****	0.17	0.9	0.27	0.63	0.28	0.78	0.28	0.73	0.28	0.69
HALK TV	0.14	0.81	0.3	0.76	0.27	0.82	0.27	0.76	0.29	0.78
TRT BELGESEL VE TURİZM	0.14	0.8	0.28	0.71	0.22	0.67	0.23	0.66	0.24	0.65
HABERTÜRK	0.14	0.78	0.26	0.65	0.24	0.72	0.23	0.66	0.24	0.66
MINIKA COÇUK	0.12	0.68	0.18	0.44	0.17	0.51	0.18	0.52	0.18	0.48
NTV SPOR	0.12	0.66	0.26	0.66	0.23	0.68	0.23	0.66	0.24	0.65
TGRT HABER	0.11	0.6	0.19	0.48	0.18	0.54	0.18	0.51	0.18	0.49

¹² *360 21.06.2017-31.12.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

**A2 TV 19.06.2017-31.12.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

***CEM TV 01.01.2017-30.01.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

****FLASH TV 27.03.2017-31.12.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*****KANAL A 01.01.2017- 31.10.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*****TLC 17.09.2017-31.12.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*****TV8.5 19.03.2017- 31.12.2017 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

PLANET COÇUK	0.1	0.53	0.12	0.29	0.12	0.36	0.13	0.38	0.12	0.33
TV8.5*****	0.07	0.39	0.13	0.33	0.12	0.39	0.12	0.34	0.12	0.35
FLASH TV****	0.07	0.38	0.18	0.47	0.13	0.42	0.14	0.42	0.16	0.45
ÜLKE TV	0.07	0.37	0.14	0.34	0.12	0.35	0.12	0.34	0.13	0.34
TRT MUZIK	0.05	0.29	0.11	0.28	0.09	0.27	0.1	0.27	0.1	0.27
KANAL A*****	0.04	0.24	0.09	0.23	0.07	0.23	0.08	0.23	0.08	0.23
TV4	0.02	0.14	0.03	0.07	0.03	0.09	0.03	0.09	0.03	0.07
ULUSAL KANAL	0.02	0.11	0.03	0.08	0.03	0.09	0.03	0.09	0.03	0.09
TRT DIYANET	0.01	0.07	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.05
TRT KURDI	0.01	0.04	0.03	0.07	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.06
CEM TV***	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03

2017 yılına gelindiğinde kanallarda yayına giren diziler tasnif edilerek 3 dizinin Star TV, 3 dizinin Fox TV, 2 dizinin Kanal D, 2 dizinin de TRT 1 kanallarında yayınlandığı tespit edilmekle birlikte 4'ünün komedi, 3'ünün dram, diğer üçünün polisiye, romantik, tarih türlerinde olduğu görülmektedir. Bu dizilerin %100'ü İstanbul ilinde ve çevresinde çekilmiş olup 3'ü İstanbul'un yanı sıra Zonguldak, Ürgüp, İzmir illeri ve çevrelerini de içermektedir. Bundan önceki yıllarda değerlendirdiğimiz istatistiklerle paralel olarak yapım şirketleri çeşitlilik göstermekte ve yapımcıları sırasıyla şu şekilde sıralanmaktadır: Birol Güven, Yaşar İrvül-Efe İrvül, Gökhan Tatarer-H. Hakan Eren, Hayri Aslan, Kerem Çatay, Müge Turalı Pak, Faruk Bayhan, Şenay Abacı Turgut, Timur Savcı, Gül Oğuz. Günlük izlenme oranlarında Star TV %8.15, Fox TV %7.69, Kanal D %7.21, TRT 1 %4.26 yüzdelerine ulaşmış PT oranlamasında da Star TV %10.04, Fox TV %9.03, Kanal D %8.92, TRT 1 %6.15 olarak raporlanmıştır. Bu kanallarda dizi kuşağının günlük izlenme yüzdesine katkısı sırasıyla %1.99, %1.14, %1.71, %1.9 olarak belirlenmiştir.

Tablo 7. TİAK Verilerine Göre 2018 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranlar Raporu¹³

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	17.93	100	40.14	100	33.61	100	35.67	100	37.52	100
ATV	1.84	10.25	4.64	11.56	3.64	10.84	3.98	11.17	4.22	11.24
FOX	1.55	8.64	4.04	10.06	3.42	10.17	3.72	10.43	4.05	10.8
STAR TV	1.26	7.03	3.69	9.2	2.84	8.45	3.07	8.61	3.33	8.87
SHOW TV	1.2	6.67	3.07	7.64	2.61	7.76	2.82	7.89	3.04	8.1

¹³ *Dmax 25.03.2018- 31.12.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Flash Tv 01.01.2018-17.08.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

* Ntv Spor 01.01.2018-17.03.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Planet Çocuk 01.01.2018-30.09.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Sony Channel 01.03.2018-30.09.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Trt Diyanet 01.01.2018-31.07.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Tvt 05.03.2018-31.12.2018 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Diğer tüm kanallar ilgili dönem boyunca raporlamada olduğu için aldıkları değerler tüm dönem ortalamasını göstermektedir.

**TTV / Total TV: Belirli bir dönemde yapılan tüm televizyon izlemelerini kapsamaktadır. İzlenen kanaldan bağımsız, yapılan tüm televizyon izlemelerini tek bir kanal (Total TV) olarak kabul eder.

TV8	1.17	6.53	3.35	8.35	2.64	7.86	2.82	7.89	2.99	7.96
KANAL D	1.17	6.5	3.05	7.6	2.48	7.38	2.67	7.48	2.83	7.55
TRT 1	0.88	4.89	3.21	7.99	2.21	6.57	2.44	6.83	2.74	7.31
KANAL 7	0.76	4.22	1.48	3.7	1.24	3.7	1.34	3.76	1.27	3.4
TRT COÇUK	0.65	3.6	0.64	1.6	0.69	2.07	0.74	2.08	0.69	1.84
AHABER	0.4	2.23	0.63	1.56	0.59	1.75	0.58	1.64	0.6	1.6
A2	0.38	2.12	0.68	1.7	0.63	1.86	0.69	1.94	0.69	1.85
TRT HABER	0.38	2.1	0.59	1.48	0.55	1.63	0.56	1.58	0.56	1.5
TEVE2	0.3	1.68	0.45	1.13	0.44	1.32	0.45	1.26	0.43	1.15
BEYAZ TV	0.27	1.5	0.57	1.42	0.49	1.47	0.51	1.42	0.5	1.34
DMAX*	0.2	1.18	0.33	0.86	0.32	1.01	0.32	0.95	0.33	0.92
A SPOR TV	0.21	1.16	0.47	1.16	0.39	1.16	0.39	1.11	0.42	1.12
CNN TURK	0.19	1.06	0.34	0.84	0.31	0.92	0.31	0.86	0.31	0.84
DISNEY CHANNEL	0.19	1.06	0.2	0.5	0.23	0.68	0.25	0.7	0.23	0.62
NTV	0.18	1.03	0.3	0.75	0.29	0.87	0.28	0.78	0.29	0.76
TGRT HABER	0.17	0.96	0.28	0.71	0.27	0.8	0.27	0.76	0.27	0.73
TRT SPOR	0.16	0.92	0.41	1.02	0.34	1.02	0.34	0.96	0.38	1
HABER TURK	0.16	0.9	0.27	0.68	0.27	0.81	0.26	0.72	0.27	0.71
TLC	0.15	0.85	0.22	0.55	0.24	0.7	0.22	0.63	0.23	0.6
TRT BELGESEL	0.15	0.84	0.29	0.73	0.24	0.72	0.25	0.69	0.26	0.69
360	0.14	0.76	0.36	0.9	0.26	0.78	0.28	0.79	0.31	0.82
HALK TV	0.14	0.75	0.26	0.65	0.23	0.69	0.23	0.65	0.24	0.65
MINIKA COÇUK	0.12	0.65	0.16	0.41	0.16	0.47	0.17	0.48	0.16	0.44
TV8.5	0.09	0.5	0.13	0.33	0.15	0.43	0.13	0.37	0.13	0.35
NTV SPOR*	0.1	0.46	0.19	0.41	0.18	0.45	0.18	0.42	0.18	0.41
PLANET COÇUK*	0.07	0.37	0.08	0.2	0.08	0.24	0.08	0.25	0.08	0.22
FLASH TV*	0.06	0.34	0.15	0.39	0.13	0.4	0.13	0.38	0.15	0.4
TRT MUZİK	0.05	0.29	0.11	0.28	0.09	0.28	0.1	0.28	0.1	0.27
ULKE TV	0.05	0.29	0.11	0.26	0.09	0.27	0.09	0.26	0.1	0.26
SONY CHANNEL*	0.04	0.26	0.08	0.22	0.08	0.25	0.07	0.23	0.08	0.23
TVT*	0.03	0.18	0.06	0.15	0.05	0.17	0.06	0.17	0.06	0.16
ULUSAL KANAL	0.02	0.08	0.02	0.05	0.02	0.06	0.02	0.06	0.02	0.06
TRT DIYANET*	0.01	0.08	0.03	0.07	0.02	0.07	0.02	0.07	0.03	0.07
TRT KURDI	0.01	0.05	0.02	0.06	0.02	0.04	0.02	0.05	0.02	0.05
TV4	0.01	0.04	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03	0.01	0.03

2018 yılı kanalların dizi yayımları değerlendirildiğinde dizilerin 3'ünün ATV, 2'sinin Kanal D, 2'sinin Star TV, diğer 3'ünün de Show TV-Fox TV-TV 8 kanallarında yayınlandığı görülmektedir. Bu dizilerin 9'u dram 1'i komedi türündedir ve 7'si İstanbul ili

ve çevresinde 1'i Ankara, 1'i Nevşehir, 1'i Adana illeri ve çevrelerinde çekilmiştir. Dizi müziklerinde müzik yapım şirketlerinden önce bireysel yapımlar dikkat çekmektedir. Yapım şirketleri farklılık göstermekle birlikte yapımcılar sırasıyla şu şekildedir: Nilgün Sağyaşar, Nazmiye Yılmaz, Mehmet Yiğit Alp, Mehmet Yiğit Alp, İnci Gündoğdu-İsmail Gündoğdu, Yaşar İrvül-Efe İrvül, Nermin Eroğlu, Şükrü Avşar, Sevgi Birsal-Sinan Akad, Ata Türkoğlu. TİAK raporlarına göre ATV kanalının günlük izlenme oranı %10.25 PT izlenme oranı %11.56'dır. Bu oran Kanal D kanalı için %6.5-%7.6, Star TV kanalı için de %7.03-%9.2 olarak ölçümlenmiştir. Bu verilere göre dizi kuşağının günlük izlenme oranına katkısı %1.1-%2.17 civarında seyretmektedir.

Tablo 8. TİAK Verilerine Göre 2019 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu¹⁴

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	17.62	100	39.79	100	33.21	100	35.34	100	37.15	100
ATV	1.95	11.07	4.61	11.6	3.66	11.03	4.02	11.39	4.2	11.3
FOX	1.76	10.01	4.29	10.79	3.9	11.74	4.3	12.16	4.5	12.11
KANAL D	1.23	6.95	3.21	8.07	2.52	7.59	2.72	7.68	2.87	7.74
SHOW TV	1.16	6.6	3.19	8.01	2.63	7.91	2.85	8.06	3.1	8.35
TV8	1.04	5.91	3.28	8.24	2.5	7.52	2.64	7.48	2.9	7.8
STAR TV	0.97	5.49	2.89	7.26	2.16	6.5	2.31	6.53	2.58	6.94
TRT 1	0.9	5.11	3.02	7.58	2.15	6.47	2.36	6.68	2.63	7.09
KANAL 7	0.79	4.47	1.7	4.28	1.36	4.08	1.47	4.16	1.45	3.91
TRT COÇUK	0.57	3.25	0.66	1.66	0.66	2	0.71	2.01	0.68	1.84
TRT HABER	0.39	2.22	0.61	1.52	0.58	1.74	0.59	1.67	0.59	1.57
A2	0.35	1.99	0.62	1.55	0.55	1.65	0.59	1.67	0.59	1.58
AHABER	0.31	1.74	0.51	1.29	0.45	1.36	0.46	1.3	0.47	1.27
BEYAZ TV	0.29	1.65	0.65	1.62	0.54	1.63	0.57	1.6	0.57	1.53
TEVE2	0.29	1.62	0.44	1.1	0.48	1.44	0.46	1.29	0.44	1.19
CARTOON NETWORK	0.28	1.6	0.36	0.89	0.38	1.15	0.41	1.16	0.39	1.06
A SPOR TV	0.23	1.28	0.5	1.25	0.42	1.27	0.43	1.21	0.45	1.21
TRT BELGESEL	0.22	1.27	0.39	0.99	0.36	1.07	0.36	1.02	0.37	1
TRT SPOR	0.22	1.24	0.55	1.38	0.46	1.4	0.47	1.32	0.51	1.37
DISNEY CHANNEL	0.2	1.11	0.22	0.55	0.24	0.73	0.27	0.77	0.25	0.66
DMAX	0.19	1.1	0.31	0.79	0.31	0.92	0.3	0.85	0.3	0.82
HABER TURK	0.19	1.06	0.34	0.85	0.32	0.97	0.3	0.85	0.32	0.86
CNN TURK	0.18	1.03	0.36	0.91	0.31	0.93	0.32	0.9	0.34	0.91
NTV	0.18	1	0.29	0.74	0.28	0.83	0.27	0.76	0.28	0.74

¹⁴ *TELE1 06.09.2019-31.12.2019 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*TRT 2 01.03.2019-31.03.2019 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*TVT 01.01.2019-31.10.2019 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Diğer tüm kanallar ilgili dönem boyunca raporlamada olduğu için aldıkları değerler tüm dönem ortalamasını göstermektedir.

*TTV/Total TV: Belirli bir dönemde yapılan tüm televizyon izlemelerini kapsamaktadır. İzlenen kanaldan bağımsız, yapılan tüm televizyon izlemelerini tek bir kanal (Total TV) olarak kabul eder.

HALK TV	0.15	0.87	0.3	0.76	0.26	0.77	0.27	0.76	0.26	0.71
360	0.13	0.75	0.35	0.88	0.27	0.81	0.28	0.78	0.31	0.83
TGRT HABER	0.12	0.7	0.21	0.54	0.19	0.57	0.19	0.55	0.2	0.53
TLC	0.12	0.68	0.18	0.44	0.18	0.54	0.17	0.49	0.17	0.47
MINIKA COÇUK	0.11	0.62	0.17	0.42	0.15	0.46	0.17	0.47	0.16	0.43
TV8.5	0.07	0.41	0.13	0.32	0.12	0.37	0.12	0.35	0.13	0.34
TRT MUZİK	0.06	0.35	0.14	0.34	0.1	0.32	0.11	0.32	0.12	0.31
TELE 1*	0.06	0.35	0.11	0.25	0.11	0.31	0.11	0.3	0.11	0.28
ULKE TV	0.05	0.29	0.1	0.25	0.09	0.26	0.09	0.25	0.09	0.25
TVT*	0.05	0.27	0.1	0.25	0.07	0.23	0.08	0.23	0.08	0.23
TRT KURDI	0.01	0.07	0.04	0.1	0.02	0.07	0.03	0.07	0.03	0.08
DIYANET TV	0.01	0.05	0.02	0.06	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05
TRT 2*	0.01	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05	0.02	0.05

Örneklemden elde edilen verilere göre 2019 yılında sonlandırılan dizilerden 4'ü Star TV, 2'si TRT 1, Diğerleri Kanal 7-Kanal D-Fox TV -ATV kanallarında yayınlandığı görülmektedir. %100'ü İstanbul ili ve çevresinde çekilen bu dizilerden 1'i İstanbul-Trabzon-Batum ekseninde çekilmiştir. Söz konusu olan dizilerin 6'sı dram, 2'si komedi, 1'i tarih türlerinde çekilmiş olup yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Özkan İpek, Mehmet Bozdağ, Onur Güvenatam, Timur Savcı-Burak Sağyaşar, Birol Güven, Fatih Aksoy, Osman Sınay, Süreyya Yaşar Önal, Faruk Turgut, Hayri Aslan. Star TV kanalının yıllık raporlarda günlük izlenme oranları %5.49 olarak kaydedilirken PT'de %7.25 olarak kayıtlara geçmiştir. TRT 1 kanalında bu istatistik % 5.11-%7.58'dir. Buna verilere göre dizi kuşağının kanalların yıllık raporlardaki günlük izlenme oranına katkısı %1.76-%2.47 aralığında seyretmektedir.

Tablo 9. TİAK Verilerine Göre 2020 Yılı İzleyici Araştırmaları Yıllık İzlenme Oranları Raporu¹⁵

Timebands	Total Day		Prime Time (20.00-23.00)		PT 18.00-25.00		PT 18.00-24.00		PT 19.00-24.00	
	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE	RTG %	SHARE
TTV	18.97	100	42.08	100	35.28	100	37.48	100	39.34	100
ATV	1.99	10.47	4.4	10.46	3.64	10.31	4.02	10.71	4.04	10.27
FOX	1.71	9.03	4.13	9.81	3.68	10.44	4.06	10.82	4.28	10.88
TV8	1.54	8.09	5.51	13.09	3.96	11.24	4.18	11.16	4.82	12.24
SHOW TV	1.28	6.74	3.56	8.45	2.96	8.39	3.23	8.6	3.5	8.89
KANAL D	1.19	6.29	3.09	7.35	2.5	7.09	2.72	7.25	2.87	7.29
STAR TV	0.94	4.97	2.47	5.87	1.93	5.47	2.05	5.46	2.23	5.68
TRT 1	0.76	4.02	2.46	5.85	1.8	5.1	1.97	5.25	2.14	5.43

¹⁵ *BİZİM EV TV 19.10.2020-31.12.2020 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*KRT TV 01.10.2020-31.12.2020 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*TV100 01.06.2020-31.12.2020 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*TV4 17.12.2020-31.12.2020 tarihleri arasındaki ortalamayı içermektedir.

*Diğer tüm kanallar ilgili dönem boyunca raporlamada olduğu için aldıkları değerler tüm dönem ortalamasını göstermektedir.

*TTV/Total TV: Belirli bir dönemde yapılan tüm televizyon izlemelerini kapsamaktadır. İzlenen kanaldan bağımsız, yapılan tüm televizyon izlemelerini tek bir kanal (Total TV) olarak kabul eder.

KANAL 7	0.72	3.81	1.53	3.63	1.25	3.54	1.35	3.61	1.31	3.32
TRT HABER	0.53	2.79	0.81	1.93	0.78	2.22	0.81	2.16	0.81	2.05
TRT COÇUK	0.53	2.78	0.61	1.44	0.63	1.79	0.67	1.8	0.65	1.64
A2	0.43	2.27	0.61	1.45	0.59	1.66	0.63	1.69	0.61	1.55
BEYAZ TV	0.35	1.86	0.95	2.27	0.71	2.01	0.76	2.03	0.79	2
AHABER	0.35	1.84	0.56	1.34	0.52	1.46	0.53	1.41	0.54	1.37
CARTOON NETWORK	0.3	1.58	0.32	0.77	0.36	1.02	0.37	0.99	0.35	0.89
CNN TURK	0.3	1.57	0.62	1.47	0.54	1.54	0.55	1.46	0.59	1.49
TEVE2	0.27	1.44	0.38	0.9	0.41	1.17	0.39	1.03	0.38	0.96
TRT BELGESEL	0.27	1.43	0.46	1.1	0.41	1.15	0.42	1.11	0.42	1.08
HABER TURK	0.25	1.3	0.46	1.08	0.42	1.19	0.4	1.08	0.43	1.09
DISNEY CHANNEL	0.24	1.26	0.29	0.69	0.31	0.87	0.33	0.88	0.31	0.78
NTV	0.24	1.24	0.39	0.94	0.37	1.05	0.36	0.97	0.37	0.95
360	0.21	1.09	0.58	1.37	0.43	1.22	0.45	1.2	0.51	1.28
HALK TV	0.2	1.05	0.32	0.76	0.31	0.89	0.33	0.88	0.3	0.78
DMAX	0.19	1.02	0.28	0.67	0.28	0.79	0.28	0.74	0.27	0.69
TRT SPOR	0.18	0.95	0.39	0.92	0.35	0.99	0.35	0.93	0.37	0.95
TGRT HABER	0.16	0.83	0.31	0.73	0.25	0.72	0.27	0.71	0.28	0.7
A SPOR TV	0.15	0.78	0.34	0.81	0.27	0.78	0.28	0.76	0.3	0.75
TLC	0.14	0.74	0.2	0.48	0.21	0.58	0.2	0.53	0.2	0.51
MINIKA COÇUK	0.1	0.52	0.13	0.31	0.12	0.35	0.13	0.35	0.13	0.32
TELE1	0.08	0.42	0.15	0.34	0.13	0.38	0.14	0.36	0.14	0.35
ULKE TV	0.07	0.35	0.14	0.32	0.12	0.34	0.12	0.32	0.13	0.32
TRT MUZİK	0.06	0.34	0.14	0.32	0.11	0.3	0.11	0.3	0.12	0.29
TV8.5	0.06	0.34	0.11	0.27	0.11	0.3	0.1	0.27	0.11	0.27
TV100	0.03	0.16	0.04	0.12	0.04	0.13	0.04	0.13	0.04	0.12
KRT TV	0.03	0.13	0.04	0.09	0.05	0.12	0.05	0.12	0.05	0.11
DIYANET TV	0.01	0.08	0.03	0.07	0.02	0.06	0.02	0.06	0.03	0.07
TRT KURDI	0.01	0.06	0.04	0.09	0.02	0.07	0.03	0.07	0.03	0.07
TV4	0.01	0.02	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01
BİZİM EV TV	0	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01

2020 yılında dünyayı sarsan pandemi kriziyle birlikte yaşamsal pratiklerde değişiklikler yaşanmış olup bu yılın istatistiksel veriler üzerinden değerlendirilmesi önemlidir. 2020 yılında sonlandırılan dizilere bakıldığında 4'ünün TRT 1 kanalında, 2'sinin Kanal D kanalında, 2'sinin Star TV kanalında diğerlerinin de Fox TV ve Beyaz TV kanallarında yayınlandığı görülmektedir. %80'inin İstanbul ve çevresinde çekilen bu dizilerin 7'si dram, 2'si komedi, 1'i macera türlerinde olup yapım şirketleri farklılık göstermekte dolayısıyla istatistiki açıdan anlamlı veri oluşturmamaktadır. Dizilerin yapımcıları sırasıyla şu şekildedir: Nilgün Sağyaşar, Mesut Uçakan-Hüseyin Türkyıldır,

Aytuğ Yargıç, Faruk Bayhan-Fatih Aksoy, Özkan İpek-M. Tayfur Sonkaya, Necati Akpınar, Elif Hamamcı, Uğur Veli-Raif İnan, Şükrü Avşar, Fatih Enes Ömeroğlu. 2020 yılındaki raporlara göre TRT 1 kanalının günlük izlenme oranı %4.02 olup PT oranı % 5.85 olarak kayıtlara geçmiştir. Bu oranlar Kanal D kanalı için %6.29-%7.35, Star TV için de %4.97-%5.87 olarak kayıtlara geçmektedir. Bu verilere göre dizi kuşağının kanalların izlenme oranına olan katkısı %0.9-%1.83 aralığında değişiklik göstermektedir.

Dizi Sektörünün Gelişmesine Yönelik Sonuç ve Öneriler

Dizi sektörüne yönelik özgül veri bankalarının bulunmaması genel verilerden çalışma açısından işlenebilir verinin sağlanmasını zorlaştırmış, anlamlı verilere ulaşmakta erişimi engellemiştir. İletişime geçilen kurum/kuruluşlarda geniş veri tabanları olmasına rağmen bu alana yönelik çalışmalar için ihtiyaç duyulan bir alt yapı olmamasından kaynaklı olan bu durumun ivedilikle ele alınarak çözüm arayışına gidilmesi gerekmektedir. İşlenebilir verilere ulaşılamaması nedeniyle çalışmada TİAK'ın yıllık olarak raporladığı istatistiklerden yararlanılmıştır. 2010-2020 yıllarını kapsayan çalışma için ilgili yılda biten en yüksek bölüm sayılarına sahip diziler seçilmiştir. Her yıl için 10 dizi TİAK raporlarıyla karşılaştırılmadan önce 110 dizinin jenerikleri izlenerek çalışmada kullanılacak verilere ulaşılmış ve modelleme yapılmıştır. Bu tablolara göre sektör bazında genelleme yaparak verileri yüzdeler dilim olarak düşünmek mümkündür. Günlük diziler ve hala yayında olan diziler istatistik dışı bırakılmıştır, yüksek izlenme oranına sahip ancak önceden planlandığı için bölüm sayısı düşük olan diziler de değerlendirme dışı bırakılmıştır. Çalışmada dizilerin yayınlandıkları kanallara, çekildikleri mekanlara, türlerine, yapım şirketlerine, müzik yapım şirketlerine ve yapımcılarına bakılmıştır. Objektif kriterler korunarak hazırlanan verilerin standardı test edilememekle birlikte bu modelleme yakınlık oranında veri güvenilirliğini %95 sağlamaktadır.

Çalışmanın hipotezleri göz önünde bulundurulduğunda elde edilen verilerin hipotezleri karşıladığını ancak tekelleşme söz konusu olduğunda varsayımların desteklenmediği görülmektedir. Türk dizi sektörünün 11 yılını kapsayan bu çalışmanın ortaya koyduğu veriler kapsamında İstanbul ili ve çevresinin dizi yapımlarının %90'ına ev sahipliği yaptığını söylemek mümkündür. Bu dizilerin %50'si dram türünde olup diğerleri sırasıyla komedi, polisiye, tarih ve gençlik dizileridir. Dizilerin yapım ve müzik yapım şirketleri farklılık göstermekte ve anlamlı veri elde edilememekte, bu verilere göre sektörde bir tekelleşmeden söz etmek mümkün görülmemektedir. Dizi kuşağının günlük izlenme oranlarına katkısı en düşük %0.44, en yüksek %2.47 olarak belirlenmiş ve bu oranı %1,455 olarak genellemek mümkün olmuştur. Bu aşamada PT kuşağının günlük izlenme oranına katkı sağladığı ancak yüzdeler diliminde bunu belirleme imkânı olmadığı göz önünde bulundurularak yansıtılmış katkı oranlarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

2020 yılında dünyayı etkisi altına alan pandemiyle birlikte görsel-işitsel sektör ürünlerine erişim ve kullanımda bazı değişiklikler olmuştur. Toplumların sektöre uğrayan sosyalleşme alanlarının yerini ev hayatı almış ve izleme alışkanlıklarında değişiklikler tespit edilmiştir. Ancak çalışmanın içerisine dahil edilen 2020 yılının diğer yıllara oranla belirgin bir değişikliği ortaya koymadığını söylemek yanlış olmaz. Pandeminin hala devam ettiği göz önünde bulundurulduğunda 2020-2021-2022 yılları değerlendirilerek izlenme alışkanlıklarındaki değişiklikler ortaya konması literatür açısından faydalı olacaktır.

Günlük izlenme oranlarına katkısı açık olan dizi kuşağını sektör açısından değerlendirebilmek ve araştırmacılara sağlıklı veri sağlayabilmek için bir yol haritası çizmek gerektiği ortadadır. Türk dizilerinin çekilmekte olduğu platolar, ses ve müzik stüdyoları, bu alanda faaliyet gösteren yapım şirketleri ve yapımcılar gibi konularda

araştırmalar yapılması gerekmektedir. Bu çalışmaların gerçekleştirilebilmesi ve sağlıklı verilerin kayıt altına alınabilmesi açısından sektör bileşenlerinin üniversitelerle iş birliği içerisinde bulunarak konu hakkında müzakerelerde bulunması önem taşımaktadır. Dizi sektöründeki bileşenlerinin üniversite yapılanması içerisinde kurulacak ve iletişim fakültelerinde faaliyet gösterecek olan kuluçka merkezlerine dahil olması, bu alanda öğrenim gören öğrencilere destek sağlaması ve iş olanaklarını konu hakkında eğitim almış bireylere açması sorunun aşılmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Extended Abstract

Advancing technology has led the mass media to keep up with the age technologically and find room for themselves on diverse platforms. Despite unprecedented developments, television, the locomotive of visual and audio media, maintains its power to influence the masses with its conveniently accessible nature in the millennium as well. The present study aimed to model the data on TV networks, shooting plateaus, genres, production companies, music production companies, and producers pertinent to Turkish TV series. Considering that this study, covering the series shown in Turkey between the years 2010-2020, was carried out with limited data, it was thought that it would bring fresh blood to the relevant literature thanks to its originality.

In the study, the researcher investigated the screen credits of a total of 110 series, 10 series for each year, one by one to be able to obtain data that could be the subject of statistical analysis. It was also recognized that the scattered nature of the data sources or non-available data is also a piece of data. As a result of an extensive study, the numbers of seasons and episodes, genres, broadcasting companies, producers, music producers, shooting locations, and TV networks of the TV series were identified by broadcasting year(s) and ending date of the said series. Then, the data in the tables were analyzed by genres, production companies, music companies, and shooting locations of the TV series. Moreover, their contributions to the viewing rates were revealed based on the annual reports of the Turkish Audience Research Institution (TIAK).

Despite no research on the subject, when it comes to the TV series industry and the generally accepted impressions, it is not prudent to claim that Istanbul always assumes the leading role in the industry. Thus, it is needed to reveal quantitative data to document this assumption. The spatial infrastructure of sound/music studios and production companies in Turkey often operates in Istanbul, but it is not always possible to obtain reliable data on their distribution throughout the country. The recent rise in TV series with orientalist themes raises questions about their shooting locations. The fact that a venue, which operates as a shoe factory and functions as a plateau, is located in Istanbul may be shown as the most prominent proof that the TV series industry predominantly operates in Istanbul. Besides, knowing about the themes of the films is likely to predict the direction in which the sector expands. Yet, this study also reveals the range of monopolization. Ultimately, the hypotheses of this study are as follows:

H1: The sound/music studios in Turkey are mainly located around the city of Istanbul.

H2: There is a monopoly among the production companies.

H3: Drama series are viewed 50% more than other genres.

H4: The contribution of the series show to the daily viewing rates is more than 50%.

Exploring the research on the TV series industry is considered helpful in terms of obtaining data on the social functions of TV series, which are of great importance for

viewers and broadcasters, and enabling the data to be revisited by prospective researchers. In this study, despite contacting many broadcasting organizations, it was discovered that there was no robust data classification in the industry. Thus, the present research gained more prominence in terms of revealing the scattered data on Turkish TV series and the industry sector, which are regarded as soft power and represent Turkey abroad. The researcher held several interviews with the relevant officers in the Ministry of Culture and Tourism, General Directorate of Copyrights, General Directorate of Cinema, Turkish Audience Research Institution (TIAK), Radio and Television Supreme Council (RTUK), Turkish Radio and Television Corporation (TRT), and relevant chambers of commerce but could not obtain workable data. Therefore, a need for statistical modeling and methodology was arisen to uncover data that may give an idea about the Turkish TV series industry.

TIAK is a joint stock company established in 2010 to organize and supervise television viewing research. It is an organization adopting a management approach that represents all relevant parties and where advertisers, media planning agencies, and TV channels (the relevant parties in television viewing measurements) act unanimously on a common platform in parallel with world standards. The company publicly releases its monthly and annual TV viewing reports. The present study adopted the annual data in these reports with varying variables.

As is known, the hours considered Prime Time (PT) worldwide are those with the highest viewing rates and are often accepted as between 20:00-23:00. Yet, considering that the programs in the media are often intertwined, TIAK can also categorize PT hours as those outside the hour between 19:00-23:00 (e.g., 18:00-25:00, 18:00-24:00, or 19:00-24:00), reports viewing rates in monthly/annual tables, and defines it as expanded/extended PT. In addition, TIAK includes Off Prime Time (OPT) in the reporting to facilitate evaluation and not to hinder the reliability of the monthly/daily data. However, the TV series evaluated in this study not only initiates the problem of which program (what hour interval) to be taken for analysis but also brings with it the question of whether soap operas (TV series shown daily on weekdays) in the morning program that are structured in the tables due to their high number of episodes would be analyzed. Soap operas occupy 5% of the OPT TV series data. Thus, it was considered that including the data of soap operas in the statistical model would lead to inaccurate findings. Overall, soap operas and PT statistics were included, but OPT data were removed from TIAK annual viewing tables.

Regarding broadcasting hours in Turkey, it would not be wrong to claim that the TV series is often on the screen between 20:00-24:00. Yet, the TV series shown in the tables are also broadcasted beyond PT. PT 18:00-25:00 includes morning shows and evening news bulletins, while PT 18:00-24:00 covers morning shows, evening news bulletins, and talk shows following TV series. Besides, PT 19:00-24:00 covers news bulletins overlapping with TV series. Overall, the TV series shown between 20:00-24:00 cannot be compared since their contribution to the viewing rates cannot be determined. In this respect, it was deemed appropriate to analyze the data extracted from the shows in the main PT (20:00-23:00).

Considering the hypotheses, it was concluded that the present data were satisfying to find an answer to the hypotheses but that the assumptions were not supported when it comes to monopolization. The findings, covering 11 years of the Turkish TV series industry, showed that Istanbul and its nearby settlements hosted 90% of TV series productions. Half of the series were drama, while the other half included comedy, detective, history, and youth series, respectively. The production and music production companies of the TV series differed; nevertheless, the data did not allow to mention a

significant monopolization in the industry. The contribution of a series show to the daily viewing rates was found to range between 0.44% and 2.47% (M = 1.455%). However, the reflected contribution rates might be higher considering that the prime time (PT) show contributes to the daily viewing rate, but it was not possible to settle it in percentages.

The access and use of audio-visual products have witnessed considerable changes due to the pandemic that affected the world in 2020. The disrupted socialization areas of communities have been replaced by times mostly spent at home, affecting their viewing habits. Interestingly, it was found that the year 2020 did not reveal significant alterations to viewing habits when compared to other years. Considering that the pandemic is still ongoing, it would be more helpful to reveal changes in viewing habits upon evaluating the situations in 2020, 2021, and 2022.

Kaynakça

- Butler, J.G. (2007). *Television critical methods and applications*. (3rd Edition). London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Resmi Gazete (2021). *Fikir ve Sanat Eserlerinin Tespit Edildiği Materyallerin Dolum, Çoğaltım ve Satışını Yapan veya Yayan İşletmelerin Sertifikalandırılmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/07/20210706-10.htm/>, Erişim Tarihi: 06.06.2022
- Kulüp dizisi Netflix'in en çok izlenenlerinde: 7 milyon 860 bin saat izlendi*, <https://www.sondakika.com/>, Erişim Tarihi: 04.04.2022.
- Mutlu, E. (2005). *Globalleşme, popüler kültür ve medya*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- RTÜK (2018). *Televizyon izleme eğilimleri araştırması raporu*, <https://www.rtuk.gov.tr/assets/Icerik/AltSiteler/televizyonizlemeegilimleriarastirmasi2018.pdf/>, Erişim Tarihi: 05.06.2022.
- RTÜK (2014). *Yayınlarda program türleri kod, tanım ve sınıflandırmaları*, <http://www.rtuk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 03.04.2022.
- Televizyon İzleme Araştırmaları Anonim Şirketi (TİAK), <https://tiak.com.tr/>, Erişim Tarihi: 01.04.2022.
- Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Güncel Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/>, Erişim Tarihi: 12.04.2022.

Destekleyen Kurum/Kuruluşlar: Herhangi bir kurum/ kuruluştan destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması: Herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.